

Jurisprudentiebulletin RSJ

2018/6

zie ook WWW.RSJ.NL

<p>Zaaknummer: R-227 en R-230</p> <p>Datum uitspraak: 11 september 2018</p>	<p>Disciplinaire straffen aanleiding; Tegemoetkoming financieel; Urinecontrole</p>	<p>Uitkomst eerste meting: THC-waarde > 1000 ng/ml, uitkomst tweede meting na 5 weken: 60 ng/ml. Desgevraagd deelt Gelrelaboratorium mede dat wederom te veel tijd zit tussen de afnames, dat niets met zekerheid is te zeggen, maar dat sprake lijkt van afbouw van cannabis (THC). Derhalve niet met zekerheid te zeggen dat sprake is van bijgebruik door klager. Beroep directeur ongegrond. Beroep klager ivm hoogte tegemoetkoming ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art 50, 51; Regeling urinecontrole penitentiaire inrichtingen, art. 8)</p>	<p>9</p>
<p>Zaaknummer: R-326</p> <p>Datum uitspraak: 28 augustus 2018</p>	<p>Ontvankelijkheid</p>	<p>Klager heeft zich beklagd over voortgang ISD-traject. Voor klachten over onder meer verloop, inhoud, doelmatigheid en zorgvuldigheid van de behandeling bestaat afzonderlijke procedure, geregeld in art. 38s Sr, zodat daarover niet op grond van art. 60 Pbw kan worden geklaagd. Klager alsnog niet-ontvankelijk in zijn beklag. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 60)</p>	<p>10</p>
<p>Zaaknummer: R-158 en R-174</p> <p>Datum uitspraak: 30 juli 2018</p>	<p>a-dwangbehandeling Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Systeem van de wet verzet zich tegen het met terugwerkende kracht opleggen van beslissing tot verlenging a-dwangbehandeling. Beroep directeur in zoverre ongegrond. Inhoudelijk is verlengingsbeslissing niet onredelijk of onbillijk. Daarom aanleiding om tegemoetkoming te matigen. Beroep directeur in zoverre gegrond, tegemoetkomingsberoep van klager ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 46d en 46e vijfde lid)</p>	<p>11</p>
<p>Zaaknummer: R-376</p> <p>Datum uitspraak: 8 oktober 2018</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing EBI</p>	<p>Beslissing tot verlenging verblijf van klager in de EBI lijdt aan motiveringsgebrek, nu uit overgelegde GRIP-informatie niet, althans onvoldoende blijkt dat grond waarop klager in EBI is geplaatst, thans nog actueel is. Beroep gegrond. Uit opgedragen nieuwe beslissing zal in elk geval uit verifieerbare en actuele informatie moeten blijken dat thans nog sprake is van extreem vluchtrisico of onaanvaardbaar maatschappelijk risico in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten, alsmede dat plaatsing van klager in</p>	<p>12</p>

		EBI nog proportioneel en nodig is en dat niet met plaatsing in inrichting met minder beperkend regime kan worden volstaan. Vooralsnog geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 6, 26)	
Zaaknummer: R-1507 Datum uitspraak: 26 september 2018	Eerste plaatsing zelfmelders	Zelfmelder. Klager verzocht na oproep om negen maanden uitstel. Zijn verzoek is ten onrechte niet voorgelegd aan het OM en selectiefunctionaris heeft uitstel verleend voor zes maanden. Klager wil nu drie maanden extra, waar hij destijds al om verzocht. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing binnen twee weken. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 17, Aanwijzing executie bijlage 2)	14
Zaaknummer: R-404 Datum uitspraak: 3 september 2018	Plaatsing/overplaatsing EBI	Plaatsing in EBI dient als ultimum remedium te worden aangemerkt. Karakter van dergelijk uiterste maatregel brengt mee dat deze niet eerder kan worden toegepast dan na afweging van andere, minder ingrijpende alternatieven. Niet gebleken dat hiernaar tav klager enig onderzoek is verricht. Evenmin gebleken dat gevaren voor ontvluchting en maatschappelijke onrust die klager zou vormen op minder ingrijpende wijze zouden kunnen worden beteugeld. Betoog van selectiefunctionaris is innerlijk tegenstrijdig voor wat betreft vluchtrisico. Bestreden beslissing heeft motiveringsgebrek en is daarom onredelijk en onbillijk. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing.	15

<p>Zaaknummer: R-295 en R-648</p> <p>Datum uitspraak: 29 augustus 2018</p>	<p>Plaatsing/overplaatsing gevangeniswezen; Tegemoetkoming financieel; Medische verzorging</p>	<p>De selectiefunctionaris heeft niet binnen zes weken op klagers verzoek tot overplaatsing naar het JMC beslist. Beroep in zoverre gegrond. In dit geval een tegemoetkoming: € 25,=. Latere beslissing tot afwijzing van het verzoek niet onredelijk en onbillijk, nu de medische dienst geen indicatie ziet klager te verwijzen en de benodigde zorg in reguliere setting kan worden uitgevoerd. Beroep in zoverre ongegrond. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 17, 18, 19, 32)</p>	<p>16</p>
<p>Zaaknummer: 18/0727/GM</p> <p>Datum uitspraak: 15 oktober 2018</p>	<p>Medische verzorging; Tegemoetkoming financieel</p>	<p>Zonder toestemming van klager per e-mail verstrekken van medische informatie over hem naar een afdeling, waardoor medewerkers daarvan kennis konden nemen, is onzorgvuldig, Was niet noodzakelijk. Info kon op andere manieren aan uitsluitend klager kenbaar worden gemaakt. Beroep gegrond, tegemoetkoming 75,=. (Wet- en regelgeving: Pm art. 28)</p>	<p>17</p>
<p>Zaaknummer: R-930</p> <p>Datum uitspraak: 29 oktober 2018</p>	<p>Incidenteel verlof</p>	<p>Verlof is voor klager, die levenslang is gestraft, van belang zodat een juiste afweging kan worden gemaakt in zijn gratieverzoek. Ook acht de beroepscommissie het van belang dat klager in het kader van zijn re-integratie op verlof kan gaan om te oefenen met zijn partner en gezin. Eerdere verloven zijn goed verlopen. Positief advies van OM en adviescommissie levenslanggestraften. Beroep gegrond en opdracht nieuwe beslissing. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 21)</p>	<p>17</p>
<p>Zaaknummer: R-1493</p> <p>Datum uitspraak: 4 oktober 2018</p>	<p>Strafonderbreking</p>	<p>Niet gebleken van contra-indicaties voor verlofverlening. Klager verblijft al in z.b.b.i. waar hij weekendverlof geniet. Werkzaamheden gestart voor detentie en klager tijdens detentie werkzaam bij dezelfde werkgever. Sprake van specifieke werkzaamheden en bijzondere omstandigheden voor verblijf in het buitenland, nu het gaat om WK kartracing dat in Frankrijk wordt gehouden. Beroep gegrond. Opdracht voor nieuwe beslissing. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art.</p>	<p>19</p>

		5, 34 en 38)	
Zaaknummer: R-907 Datum uitspraak: 21 september 2018	Incidenteel verlof	Incidenteel verlof onder bewaking van levenslanggestrafte om ernstig zieke moeder te bezoeken i.h.k.v. 'omgekeerd bezoek'. Bezoek is medisch geïndiceerd. Minister heeft aangegeven dat bezoek mogelijk is, mits op het politiebureau en OM akkoord. Bezoek blijkt op politiebureau te kunnen plaatsvinden. OM is niet akkoord, maar heeft negatief advies onvoldoende onderbouwd of toegelicht. Maatschappelijk belang bij vrijheidsbeneming kan niet zonder meer prevaleren boven klagers belang zijn moeder te bezoeken. Beroep vanwege motiveringsgebrek gegrond. Opdracht nieuwe beslissing binnen twee weken. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 25)	20
Zaaknummer: S-275 Datum uitspraak: 22 augustus 2018	Arbeid en werkzaamheden Schorsing procedureel	Directeur kon bij verzoeker als levenslang gestrafte niet volstaan met alleen een verwijzing naar wettelijk opgelegde verplichting tot deelname aan arbeid, maar moest een gemotiveerde beslissing nemen. Disciplinaire straf weigering arbeid impliceert ook beslissing arbeidsplicht. Beslissing als bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw. Beslissing in het geheel niet gemotiveerd. Schorsing met onmiddellijke ingang. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 47 lid 3)	21
Zaaknummer: 18/0394/TA Datum uitspraak: 13 september 2018	a-dwangbehandeling	Met verruiming mogelijkheden dwangmedicatie in beginselenwetten is gestreefd naar equivalentie van zorg ten opzichte van Wet BOPZ. Bij a-dwangmedicatie geen sprake van (dreiging van) onmiddellijk gevaar, maar mogelijk ongunstige of uitzichtloze situatie op termijn wat betreft behandeling of terugkeer naar reguliere afdeling. Bij b-dwangbehandeling kan dreiging van gevaar al voldoende zijn. Er hoeft geen	22

		sprake te zijn van noodzaak tot ogenblikkelijk ingrijpen. Als een dergelijke noodzaak wel bestaat, moet behandeling op grond van artikel 26 Bvt plaatsvinden (overbrugging noodsituatie). Keuze tussen a- en b-dwangbehandeling is, mits voldoende onderbouwd, aan het hoofd van de inrichting. In casu is zonder a-dwangbehandeling geen uitzicht op resocialisatietraject. Negatief advies van FPK Inforsa is meegewogen in beslissing en leidde tot ultieme behandel poging. Second opinion psychiater onderschrijft noodzakelijkheid dwangmedicatie. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Bvt art 16b, aanhef en onder a)	
Zaaknummer: 18/0344/TA Datum uitspraak: 26 september 2018	Geld of rekening-courant	Kosten die door inrichting zijn verrekend met klagers spaarrekening komen in redelijkheid niet voor klagers rekening. Aannemelijk dat met klager afspraken zijn gemaakt die afwijken van financiële beleid inrichting. Klager mocht daar gezien omstandigheden op vertrouwen. Beroep gegrond, geen tegemoetkomng nu rechtsgevolgen ongedaan zijn te maken, opdracht nieuwe beslissing. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 45)	25
Zaaknummer: 17/2034/TB-einduitspraak Datum uitspraak: 22 augustus 2018	Plaatsing/overplaatsing longstay	Buitengewoon lastige behandel situatie. Na LAP-advies om longstaystatus te beëindigen en klaagster over te plaatsen zijn daartoe intensieve pogingen ondernomen. T.t.v. bestreden beslissing geen alternatief voor longstay voorhanden. Beroep ongegrond. Uitdrukkelijke aanbeveling om intensieve pogingen tot overplaatsing voort te zetten. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 11; Beleidskader longstay forensische zorg d.d. 1 januari 2009)	26
Zaaknummer: R-1026 Datum uitspraak: 16 oktober 2018	Proefverlof tbs	Hoofd inrichting had geen andere keus dan aangifte tegen klager te doen. Dat politie en OM niet voortvarend te werk zijn gegaan, kan niet aan hoofd inrichting worden verweten. Dat zaak inmiddels is geëindigd met sepot en beleid is gewijzigd maakt dit niet anders. Klagers transmuraal verlof terecht ingetrokken. Beroep hoofd inrichting gegrond, beklag alsnog	28

		ongegrond. (Wet- en regelgeving: Rvt art. 53, 57)	
Zaaknummer: S-276 Datum uitspraak: 22 augustus 2018	a-dwangbehandeling; Schorsing procedureel	Naar voorlopig oordeel voorzitter staat onvoldoende vast of op dit moment wordt voldaan aan eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit voor toepassing a-dwangbehandeling. Stelling dat resocialisatie zonder medicatie niet mogelijk is, is niet onderbouwd. Schorst tenuitvoerlegging beslissing totdat beroepscommissie op beroep heeft beslist. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 16b onder a, 16c)	29
Zaaknummer: 17/4017/JZ Datum uitspraak: 30 augustus 2018	Bewegingsvrijheid; Ontvankelijkheid materieel	'Aangepast programma' waarbij klager langer en vaker op zijn kamer moest verblijven is vrijheid beperkende maatregel in de zin van wet. Aanname dat beslissing niet in hulpverleningsplan staat en niet noodzakelijk was ter overbrugging van tijdelijke noodsituatie. Beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=. (Wet- en regelgeving: Jw art. 6.5.3 jo art. 6.5.1, art. 6.3.1)	30
Zaaknummer: R-237 Datum uitspraak: 23 augustus 2018	Planmatig verlof jeugd; Hoorplicht; Mededelingsplicht	Intrekking verleend verlof voor een dag wegens gewijzigde omstandigheden is aan te merken als een beslissing tot intrekking van verlof waarvoor de in de wet neergelegde hoor- en mededelingsplicht geldt. Ambtshalve toetsing vormverzuim. Beroep directeur ongegrond. (Wet- en regelgeving: Rjj art. 39; Bjj artt. 30. 61, 62)	33
Zaaknummer: S-501 Datum uitspraak: 12 oktober 2018	Luchten; Schorsing procedureel	Regel dat jeugdigen tijdens schoolpauzes verplicht naar buiten moeten gaan - ook met slecht weer - is algemeen binnen inrichting geldend beleid. Uit hogere regelgeving volgt geen plicht maar een recht om in buitenlucht te verblijven. Schorst tenuitvoerlegging beleid in afwachting beslissing beklagcommissie, wijst schorsingsverzoek toe. (Wet- en regelgeving: Bjj art. 53, 65; Huisregels art. 5.1)	34

Zaaknummer:
R-227 en R-230

Datum uitspraak:
11 september 2018

Beroepscommissie:
mr. M. Soffers, voorzitter, mr. A.T. Bol
en ing. M.J. Mulders, leden, in
tegenwoordigheid van mr. R. Kokee,
secretaris

Trefwoorden:
Disciplinaire straffen aanleiding;
Tegemoetkoming financieel;
Urinecontrole

Samenvatting:
Uitkomst eerste meting: THC-waarde >
1000 ng/ml, uitkomst tweede meting na
5 weken: 60 ng/ml. Desgevraagd deelt
Gelrelaboratorium mede dat wederom te
veel tijd zit tussen de afnames, dat niets
met zekerheid is te zeggen, maar dat
sprake lijkt van afbouw van cannabis
(THC). Derhalve niet met zekerheid te
zeggen dat sprake is van bijgebruik door
klager. Beroep directeur ongegrond.
Beroep klager ivm hoogte
tegemoetkoming ongegrond.
(Wet- en regelgeving: Pbw art 50, 51;
Regeling urinecontrole penitentiaire
inrichtingen, art. 8)

Rechtsoverwegingen:
Op grond van artikel 8, eerste lid, van de
Regeling Urinecontrole penitentiaire
inrichtingen in verbinding met artikel 50
en 51 van de Pbw kan de gedetineerde
een disciplinaire straf worden opgelegd
indien gebruik van
gedragsbeïnvloedende middelen is
vastgesteld.

De directeur heeft aan klager een
disciplinaire straf opgelegd na een
positieve urinecontrole op 13 december
2017. Klager scoorde positief op THC
met een waarde van 61 ng/ml. De
afkapwaarde van THC bedraagt 50
ng/ml.

Klager scoorde tijdens de daar aan
voorafgaande urinecontrole op 7
november 2017 eveneens positief met

als waarde > 1000 ng/ml. Het standpunt
van de directeur komt er op neer dat hij
meent dat geen sprake is van afbouw
maar van bijgebruik.

Volgens vaste jurisprudentie van de
beroepscommissie dient voor de
beoordeling van de vraag of sprake is
van bijgebruik te worden uitgegaan van
de THC/Kreatinineratio. In de uitspraak
RSJ 16 december 2015, 14/4759/GA
heeft de beroepscommissie bepaald dat
van het meest gunstige model voor de
berekening van bijgebruik van cannabis
dient te worden uitgegaan, namelijk een
halfwaardetijd van maximaal veertien
dagen. In onderhavige casus kan de
THC/Kreatinineratio van de eerste meting
van 7 november 2017 niet worden
vastgesteld, aangezien de concentratie
THC niet exact bekend is, de waarde ligt
> 1000 ng/ml. In de uitspraak RSJ 27
juli 2017, 16/2440/GA heeft de
beroepscommissie bepaald dat bij een
eerste meting van > 1000 ng/ml de
THC-waarde waarschijnlijk binnen vijf tot
tien dagen na het stoppen van het
gebruik van THC binnen het meetbereik
(< 1000 ng/ml) zal afnemen.

Aangezien de tweede meting pas na vijf
weken heeft plaatsgevonden, heeft de
beroepscommissie de directeur verzocht
het laboratorium van het Gelre
ziekenhuis te vragen naar hun standpunt
inzake de aannemelijkheid dat in
onderhavige casus sprake is van
bijgebruik en in het te geven antwoord
onderscheid te maken tussen een
frequent en niet-frequent gebruiker.

Het Gelre-laboratorium heeft hier kort op
gereageerd en gesteld dat wederom te
veel tijd zit tussen de afnames en dat
niets met zekerheid is te zeggen, maar
het lijkt op afbouw.

Gelet op het vorenstaande is de
beroepscommissie van oordeel dat niet
met zekerheid kan worden vastgesteld
dat de positieve urinecontrole van 13
december 2017 duidt op bijgebruik van
cannabis (THC) door klager. Het beroep
van de directeur dient daarom
ongegrond te worden verklaard.

Klager kan zich niet vinden in de door de beklagcommissie vastgestelde tegemoetkoming van € 37,50. Nu de tenuitvoerlegging van de disciplinaire straf heeft plaatsgevonden in een andere verblijfsruimte dan een strafcel, kan de beroepscommissie gelet op de door haar gehanteerde standaardbedragen voor een tegemoetkoming, verenigen met de toegekende tegemoetkoming.

Het beroep van klager zal daarom eveneens ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:
R-326

Datum uitspraak:
28 augustus 2018

Beroepscommissie:
mr. M.M. van der Nat, voorzitter, J.G.A. van den Brand en U.P. Burke, leden, in tegenwoordigheid van Y.L.F. Schuren, secretaris

Trefwoorden:
Ontvankelijkheid

Samenvatting:
Klager heeft zich beklaagd over voortgang ISD-traject. Voor klachten over onder meer verloop, inhoud, doelmatigheid en zorgvuldigheid van de behandeling bestaat afzonderlijke procedure, geregeld in art. 38s Sr, zodat daarover niet op grond van art. 60 Pbw kan worden geklaagd. Klager alsnog niet-ontvankelijk in zijn beklag. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 60)

Rechtsoverwegingen:
Klager heeft zich – kort gezegd – beklaagd over de voortgang van zijn ISD-traject. De beklagcommissie heeft geoordeeld dat het ISD-traject van klager onvoldoende voortvarend is verlopen en heeft het beklag zodoende gegrond verklaard.

Op grond van het bepaalde in artikel 38s, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht (Sr) kan de rechter op vordering van het Openbaar Ministerie,

op verzoek van de verdachte of diens raadsman, dan wel ambtshalve bij of na het opleggen van een ISD-maatregel beslissen tot een tussentijdse beoordeling van de noodzaak van de voortzetting van de tenuitvoerlegging van die maatregel. In de memorie van toelichting op voormeld artikel 38s Sr (Kamerstukken II 2002/03, 28 980, nr. 3) staat, voor zover in dit kader van belang, het volgende:

“Deze bepaling schept een extra waarborg voor een zorgvuldige toepassing van de regeling. Zij voorziet in de mogelijkheid dat de rechter bij het opleggen van de maatregel bepaalt dat hij tussentijds wenst te worden voorgelicht over het verloop van de behandeling. De rechter kan er, zeker in de begintijd, waarin met het nieuwe strafrechtelijke instrument nog de nodige ervaring moet worden opgedaan, behoefte aan hebben na te gaan of de door hem opgelegde maatregel beantwoordt aan de daarmee beoogde doeleinden. De mogelijkheid van een tussentijdse rechterlijke controle is in het belang van een zorgvuldige tenuitvoerlegging van de maatregel.”

Een veroordeelde kan de rechter op grond van artikel 38s Sr zes maanden na aanvang van de tenuitvoerlegging van de maatregel verzoeken te toetsen of voortzetting van de tenuitvoerlegging van de ISD-maatregel noodzakelijk is. De rechter dient daarbij, gelet de memorie van toelichting, te kijken naar het verloop van de maatregel en na te gaan of de maatregel beantwoordt aan het doel waarvoor deze is opgelegd.

Nu voor klachten over onder meer het verloop, de inhoud, de doelmatigheid en de zorgvuldigheid van de behandeling een afzonderlijke procedure, geregeld in artikel 38s Sr, bestaat, kan daarover niet op grond van artikel 60 van de Pbw worden geklaagd. De beroepscommissie verwijst daarbij naar haar uitspraak van 20 oktober 2017, 16/4169/GA en 17/0672/GA. Tegen de achtergrond van het voorgaande had klager niet in zijn klacht moeten worden ontvangen. De beroepscommissie zal de uitspraak van de beklagcommissie vernietigen en

klager alsnog niet-ontvankelijk in zijn beklag verklaren.

Zaaknummer:
R-158 en R-174

Datum uitspraak:
30 juli 2018

Beroepscommissie:
mr. J.A.M. de Wit, voorzitter, mr. drs. L.C. Mulder en J. Schagen MA, leden, in tegenwoordigheid van mr. S. Jousma, secretaris

Trefwoorden:
a-dwangbehandeling

Samenvatting:
Tegemoetkoming financieel Systeem van de wet verzet zich tegen het met terugwerkende kracht opleggen van beslissing tot verlenging a-dwangbehandeling. Beroep directeur in zoverre ongegrond. Inhoudelijk is verlengingsbeslissing niet onredelijk of onbillijk. Daarom aanleiding om tegemoetkoming te matigen. Beroep directeur in zoverre gegrond, tegemoetkomingsberoep van klager ongegrond.
(Wet- en regelgeving: Pbw art. 46d en 46e vijfde lid)

Rechtsoverwegingen:
Per beslissing van 2 februari 2018 heeft de directeur besloten tot verlenging van de a-dwangbehandeling op grond van artikel 46 e, vijfde lid, van de Pbw. De schriftelijke mededeling vermeldt als ingangsdatum van de verlenging 1 februari 2018.

De beroepscommissie is van oordeel dat het systeem van de wet zich ertegen verzet dat een beslissing tot verlenging a-dwangbehandeling met terugwerkende kracht wordt genomen.

In de Pbw en de daarop gebaseerde Penitentiaire maatregel zijn enkele procedurele stappen opgenomen die verband houden met de hoor- en informatieplicht van de directeur en die, teneinde een zorgvuldige besluitvorming

te waarborgen, in de gegeven volgorde moeten worden doorlopen. Dit klemmt temeer nu in artikel 46 e, vijfde lid, van de Pbw is bepaald dat een verlengingsbeslissing kan worden genomen indien binnen zes maanden na afloop van de termijn van de a-dwangbehandeling opnieuw behandeling nodig is. Het beroep van de directeur zal in zoverre ongegrond worden verklaard.

Ten behoeve van de bepaling van een tegemoetkoming overweegt de beroepscommissie inhoudelijk als volgt. Het betreft hier de eerste verlenging van de a-dwangbehandeling van klager. Ten aanzien van de initiële beslissing tot a-dwangbehandeling van klager heeft de beroepscommissie in RSJ 21 februari 2018, 17/3684/GA geoordeeld dat deze beslissing niet als onredelijk of onbillijk kan worden aangemerkt en het beroep ongegrond verklaard.

Op grond van artikel 46e, eerste en vijfde lid, van de Pbw kan de directeur beslissen de termijn waarbinnen de a-dwangbehandeling wordt toegepast te verlengen indien dat nodig is. De directeur geeft in zijn beslissing aan waarom van een behandeling alsnog het beoogde effect wordt verwacht. De beroepscommissie begrijpt de beslissing van de directeur zo dat het nodig is de dwangbehandeling te verlengen om klagers agressiviteit en het gevaar voor anderen te beteugelen. Klager is meermalen daadwerkelijk fysiek agressief geweest vanuit een psychose en omdat hij geen contact maakt met het afdelingspersoneel blijft hij onberekenbaar. Hoewel klager vanuit de isoleercel naar een observatiecel op de afdeling en meer recent naar zijn eigen (gestripte) cel is overgeplaatst, blijft een meermansbenadering van klager nodig. Dit staat beschreven in het behandelplan en het advies van de behandelend psychiater van 1 februari 2018. De psychiater geeft aan dat het gevaarlijke gedrag van klager voortkomt uit een psychotisch toestandsbeeld met agitatie. Het is bekend dat een antipsychoticum de psychotische verschijnselen kan doen afnemen en dat daarmee ook het gevaarlijke gedrag vermindert. Tevens is het aannemelijk dat daardoor ook het

contact met het behandelteam verbetert zodat klager meer kan profiteren van de behandeling. De beroepscommissie is van oordeel dat voldoende is gebleken dat verlenging van de a-dwangbehandeling nodig is. De beslissing voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid en kan bij afweging van alle in aanmerking komende belangen niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt. Er is daarom aanleiding om de hoogte van de tegemoetkoming te matigen. Het beroep van de directeur zal in zoverre gegrond worden verklaard. Het beroep van klager zal ongegrond worden verklaard. De beroepscommissie merkt hierbij op dat de tegemoetkoming geldt voor de periode van de a-dwangbehandeling en niet per depot (spuit) wordt toegekend. Het beroep van klager zou daarom om die reden al ongegrond zijn verklaard.

Zaaknummer:

R-376

Datum uitspraak:

8 oktober 2018

Beroepscommissie:

mr. J.W. Wabeke, voorzitter, J.G.A. van den Brand en J. Schagen MA, leden, in tegenwoordigheid van Y.L.F. Schuren, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing EBI

Samenvatting:

Beslissing tot verlenging verblijf van klager in de EBI lijdt aan motiveringsgebrek, nu uit overgelegde GRIP-informatie niet, althans onvoldoende blijkt dat grond waarop klager in EBI is geplaatst, thans nog actueel is. Beroep gegrond. Uit opgedragen nieuwe beslissing zal in elk geval uit verifieerbare en actuele informatie moeten blijken dat thans nog sprake is van extreem vluchtrisico of onaanvaardbaar maatschappelijk risico in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten, alsmede dat plaatsing van klager in EBI nog proportioneel en nodig is en dat niet met

plaatsing in inrichting met minder beperkend regime kan worden volstaan. Vooralsnog geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden art. 6, 26)

Rechtsoverwegingen:

4.1. De EBI is aangewezen als h.v.b. en gevangenis voor mannen en vrouwen met een regime van beperkte gemeenschap, een individueel regime en een extra beveiligingsniveau.

4.2. Ingevolge artikel 6 van de Regeling kunnen in de EBI gedetineerden worden geplaatst die: a. een extreem vluchtrisico vormen en een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten, of: b. bij ontvluchting een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen, waarbij het vluchtrisico als zodanig hieraan ondergeschikt is.

4.3. Artikel 26 van de Regeling noemt de voorwaarden die in acht dienen te worden genomen bij de beslissing tot plaatsing in de EBI en de beslissing tot verlenging van het verblijf in de EBI elke zes maanden daarna.

4.4. De Pbw heeft, gelet op het bepaalde in artikel 2, vierde lid, van de Pbw, als uitgangspunt dat personen ten aanzien van wie de tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel plaatsvindt, aan geen andere beperkingen worden onderworpen dan die welke voor het doel van de vrijheidsbeneming of in het belang van de handhaving van de orde of veiligheid in de inrichting noodzakelijk zijn. Wanneer een uitzondering op dit uitgangspunt wordt gemaakt, zal telkens moeten worden onderbouwd en gemotiveerd waarom niet met een andere, minder beperkende wijze van tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf of vrijheidsbenemende maatregel kan worden volstaan. Bij het voortduren van eventuele beperkingen dient gemotiveerd te worden aangegeven op grond waarvan nog steeds niet met

minder vergaande beperkingen kan worden volstaan.

4.5. In aanvulling op het voorgaande dient, gelet op de gevolgen van een plaatsing in de EBI voor een gedetineerde, bij een (alsmaar) voortdurend verblijf in de EBI een groter belang te worden gehecht aan de actualiteit, de concreetheid en de volledigheid, alsmede de betrouwbaarheid van de overgelegde informatie. In RSJ 10 juli 2017, RSJ 17/840/GB, heeft de beroepscommissie op basis van verstrekte GRIP-rapportages voldoende aannemelijk geacht dat een extreem gevaar voor ontvluchting was te duchten. Het enkele gegeven dat bij de eerste plaatsing in de EBI sprake was van vluchtgevaar, brengt evenwel nog niet met zich mee dat de verlenging van die plaatsing alleen al daarom kan geschieden. In het licht van voormeld uitgangspunt zal telkens dienen te worden beoordeeld of de plaatsing in de EBI nog proportioneel en nodig is of dat (al dan niet met toepassing van specifieke beveiligingsmaatregelen) met plaatsing in een inrichting met een minder beperkend regime kan worden volstaan.

4.6. Ter onderbouwing van de beslissing tot verlenging van het verblijf van klager in de EBI heeft de selectiefunctionaris verwezen naar het door klager gepleegde (zeer ernstige) delict, waarvoor hij inmiddels in eerste aanleg is veroordeeld, het feit dat hij betrokken zou zijn bij een reeks liquidaties in het kader van de zogenoemde Moco-oorlog, alsmede het feit dat hij, zo volgt uit informatie van het OM en het GRIP, de laatste jaren in het criminele circuit een steeds prominentere rol is gaan vervullen en in aanzien is gestegen. Deze informatie heeft reeds aan de plaatsing van klager in de EBI op 8 maart 2017 ten grondslag gelegen en is in zoverre niet actueel. Uit de rapportage van het GRIP van 22 januari 2018 volgt dat klager tijdens bezoeken momenten versluierde gesprekken zou voeren, waarbij hij zijn dochtertje zou inzetten om toehoorders van de inhoud van de gesprekken die hij voert, af te leiden. Deze informatie is

weliswaar nieuw en actueel, maar dergelijk kennelijk hinderlijk gedrag wijst niet zonder meer op een noodzaak tot plaatsing in de EBI. Uit de GRIP-rapportage van 6 augustus 2018 komt naar voren dat klager nog steeds informatie zou verstrekken aan iemand buiten de gevangenis en dat deze persoon zou weten wat hij moet doen met betrekking tot te plegen liquidaties. Deze informatie is door het TCI aan het onderzoeksteam 26Tandem verstrekt en als betrouwbaar beoordeeld. Voorts zou klager, volgens informatie van het TCI, nog steeds mensen van geld voorzien en iemand buiten de gevangenis hebben die zaken voor hem regelt. Daargelaten dat voormelde informatie weinig concreet is, blijkt uit deze informatie niet dat sprake is van een (extreem) vluchtrisico ten aanzien van klager. Uit de GRIP-rapportage van 10 augustus 2018 volgt vervolgens dat het OM voornemens is klager hangende het hoger beroep in de zaak Tandem2, waarvoor hij in eerste aanleg tot een gevangenisstraf van achttien jaren is veroordeeld, te vervolgen voor een ander misdrijf in de zaak 'Marsman2', in het kader waarvan hij op 28 augustus 2018 als verdachte is gehoord. Gelet op de aanstaande vervolging in de zaak 'Marsman2' kan volgens het OM worden gesteld dat het risico van vlucht, waarbij op grond van eerder ingebrachte informatie geweld van buitenaf niet denkbeeldig is, eerder toeneemt dan dat dit gelijk blijft of afneemt. Anders dan het OM is de beroepscommissie evenwel van oordeel dat een mogelijke vervolging voor een ander misdrijf niet zonder meer de conclusie kan rechtvaardigen dat sprake is van een extreem of verhoogd vluchtrisico. Ook anderszins zijn er geen concrete aanknopingspunten om te kunnen vaststellen dat daarvan sprake is.

4.7. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen is de beroepscommissie van oordeel dat de beslissing van de selectiefunctionaris tot verlenging van het verblijf van klager in de EBI lijdt aan een motiveringsgebrek. Uit de overgelegde GRIP-informatie blijkt niet, althans onvoldoende dat de grond waarop klager in de EBI is geplaatst, te

weten het feit dat hij een extreem vluchtrisico, alsmede een onaanvaardbaar maatschappelijk risico in termen van recidivegevaar zou vormen, thans nog actueel is. Zodoende zal het beroep gegrond worden verklaard en de bestreden beslissing worden vernietigd. De selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van drie weken na ontvangst daarvan. Daarbij zal in elk geval uit verifieerbare en actuele informatie moeten blijken dat thans nog sprake is van een extreem vluchtrisico of een onaanvaardbaar maatschappelijk risico in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten, alsmede dat de plaatsing van klager in de EBI nog proportioneel en nodig is en dat niet met plaatsing in een inrichting met een minder beperkend regime kan worden volstaan. De beroepscommissie acht (vooralsnog) geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming.

Zaaknummer:

R-1507

Datum uitspraak:

26 september 2018

Beroepscommissie:

Mr. J.W. Wabeke, voorzitter, mr. A.T. Bol en J.G.A. van den Brand, leden, in tegenwoordigheid van P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:

Eerste plaatsing zelfmelders

Samenvatting:

Zelfmelder. Klager verzocht na oproep om negen maanden uitstel. Zijn verzoek is ten onrechte niet voorgelegd aan het OM en selectiefunctionaris heeft uitstel verleend voor zes maanden. Klager wil nu drie maanden extra, waar hij destijds al om verzocht. Beroep gegrond. Opdracht nieuwe beslissing binnen twee weken. Geen tegemoetkoming. (Wet- en regelgeving: Pbw art. 17, Aanwijzing executie bijlage 2)

Rechtsoverwegingen:

4.1. Klager heeft op 13 maart 2018 in zijn bezwaarschrift verzocht om een uitstel van negen maanden. Hij heeft een eigen bedrijf met vier personeelsleden. Klager stelt dat zijn bedrijf failliet zal gaan als zijn broer en hij tegelijkertijd gedetineerd zouden zijn. Aan klager is op die gronden uitstel verleend, maar slechts voor de duur van zes maanden, omdat de selectiefunctionaris niet bevoegd is om zonder overleg met het Openbaar Ministerie (OM) langer uitstel te verlenen.

4.2. In bijlage 2 bij de Aanwijzing executie (Regels voor het uitstelbeleid van 'lopende vonnissen' in het kader van de zelfmeldprocedure) staat vermeld:

"Als het verzoek tot uitstel betrekking heeft op een periode die de termijn van 6 maanden na de eerste melddatum overschrijdt, beslist de selectiefunctionaris van DJI pas op een dergelijk verzoek nadat overleg met het parket van veroordeling heeft plaatsgevonden. Het advies van het parket zal zwaar wegen bij de uiteindelijk te nemen beslissing over het wel of niet uitstellen van de melding. Een verzoek tot uitstel voor een dergelijk lange periode zal slechts bij uitzondering gehonoreerd worden."

4.3. De selectiefunctionaris heeft klagers initiële verzoek tot uitstel van negen maanden niet aan het OM heeft voorgelegd voordat een beslissing op bezwaar is genomen. Klager wil thans alsnog de drie extra maanden uitstel, waarom hij toen al had verzocht. Nu voornoemd overleg met het OM dwingend is voorgeschreven en (destijds) dus ten onrechte niet heeft plaatsgevonden, zal de beroepscommissie het beroep gegrond verklaren, de bestreden beslissing vernietigen en de selectiefunctionaris opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van haar uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. Voor de toekenning van een tegemoetkoming bestaat geen aanleiding.

Zaaknummer:

R-404

Datum uitspraak:

3 september 2018

Beroepscommissie:

mr. J.W. Wabeke, voorzitter, J.G.A. van den Brand en J. Schagen MA, leden, in tegenwoordigheid van Y.L.F. Schuren, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing EBI

Samenvatting:

Plaatsing in EBI dient als ultimum remedium te worden aangemerkt. Karakter van dergelijk uiterste maatregel brengt mee dat deze niet eerder kan worden toegepast dan na afweging van andere, minder ingrijpende alternatieven. Niet gebleken dat hiernaar tav klager enig onderzoek is verricht. Evenmin gebleken dat gevaren voor ontvluchting en maatschappelijke onrust die klager zou vormen op minder ingrijpende wijze zouden kunnen worden beteugeld. Betoog van selectiefunctionaris is innerlijk tegenstrijdig voor wat betreft vluchtrisico. Bestreden beslissing heeft motiveringsgebrek en is daarom onredelijk en onbillijk. Beroep gegrond, opdracht nieuwe beslissing. GB

4.1. De EBI is aangewezen als h.v.b. en gevangenis voor mannen en vrouwen met een regime van beperkte gemeenschap, een individueel regime en een extra beveiligingsniveau.

4.2. Ingevolge artikel 6 van de Regeling kunnen in de EBI gedetineerden worden geplaatst die: a. een extreem vluchtrisico vormen en een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen in termen van recidivegevaar voor ernstige geweldsdelicten, of: b. bij ontvluchting een onaanvaardbaar maatschappelijk risico vormen, waarbij het vluchtrisico als zodanig hieraan ondergeschikt is.

4.3. Artikel 26 van de Regeling noemt de voorwaarden die in acht dienen te worden genomen bij de beslissing tot plaatsing in de EBI en de

beslissing tot verlenging van het verblijf in de EBI elke zes maanden daarna.

4.4. De beroepscommissie stelt vast dat de selectiefunctionaris ter motivering van de plaatsing van klager in de EBI naar het bepaalde in artikel 6, aanhef en onder b, van de Regeling heeft verwezen. De argumentatie van de selectiefunctionaris in dit kader – te weten dat klager over geld, macht en middelen zou beschikken om zaken te organiseren en mobiliseren en lange tijd onder de radar te blijven, veel contacten in Zuid-Amerika zou hebben en over valse legitimatiebewijzen en een huis in Dubai zou beschikken – duidt evenwel eerder op het bestaan van een extreem vluchtrisico als bedoeld in artikel 6, aanhef en onder a, van de Regeling. In zoverre is sprake van een innerlijke tegenstrijdigheid in het betoog van de selectiefunctionaris. In dit verband verdient opmerking dat uit de rapportage van het GRIP van 21 maart 2018 naar voren komt dat er op dit moment geen actuele, concrete informatie is dat klager tijdens zijn detentie in Nederland zal ontvluchten, maar dat de ernst en waarschijnlijkheid aanwezig zijn. Een ontvluchting zou, blijkens de rapportage, desastreus zijn voor het Nederlandse rechtsapparaat.

4.5. Een plaatsing in de EBI, de inrichting met het hoogste beveiligingsniveau in Nederland, dient als een ultimum remedium te worden aangemerkt. Het karakter van een dergelijke uiterste maatregel brengt mee dat deze niet eerder kan worden toegepast dan na afweging van andere, in het bijzonder minder ingrijpende alternatieven. Nu niet is gebleken dat enig onderzoek is verricht naar (minder ingrijpende) alternatieven voor een plaatsing van klager in de EBI, is evenmin gebleken dat de gevaren voor ontvluchting en maatschappelijke onrust die klager zou vormen op een minder ingrijpende wijze zouden kunnen worden beteugeld. Ter zitting heeft de selectiefunctionaris desgevraagd ook te kennen gegeven dat niet naar (minder ingrijpende) alternatieven voor plaatsing in de EBI is gekeken. Tegen deze achtergrond voldoet de bestreden beslissing thans niet aan de eisen van

subsidiariteit en proportionaliteit die de wet daaraan stelt.

4.6. Gelet op het voorgaande is de beroepscommissie van oordeel dat aan de op de onder 3.2 genoemde gronden gebaseerde beslissing van de selectiefunctionaris een motiveringsgebrek kleeft, zodat deze bij afweging van alle in aanmerking komende belangen thans als onredelijk en onbillijk moet worden aangemerkt. De bestreden beslissing dient derhalve te worden vernietigd. De selectiefunctionaris zal worden opgedragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van deze uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan. Daarbij zal in elk geval moeten blijken wat de grondslag is van de plaatsing van klager in de EBI en of de gevaren die klager vormt in termen van ontvluchting en maatschappelijke onrust op een andere, minder ingrijpende wijze kunnen worden beteugeld. De beroepscommissie acht voorts nog geen termen aanwezig voor het toekennen van een tegemoetkoming aan klager.

Zaaknummer:

R-295 en R-648

Datum uitspraak:

29 augustus 2018

Beroepscommissie:

mr. W.F. Korhals Altes, voorzitter, mr. A.T. Bol en J.G.A. van den Brand, leden, in tegenwoordigheid van mr. S. Jousma, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing
gevangeniswezen; Tegemoetkoming
financieel; Medische verzorging

Samenvatting:

De selectiefunctionaris heeft niet binnen zes weken op klagers verzoek tot overplaatsing naar het JMC beslist. Beroep in zoverre gegrond. In dit geval een tegemoetkoming: € 25,=. Latere beslissing tot afwijzing van het verzoek niet onredelijk en onbillijk, nu de medische dienst geen indicatie ziet

klager te verwijzen en de benodigde zorg in reguliere setting kan worden uitgevoerd. Beroep in zoverre ongegrond.

(Wet- en regelgeving: Pbw art. 17, 18, 19, 32)

Rechtsoverwegingen:

R-295 : op grond van artikel 18, eerste lid onder a, van de Pbw heeft de gedetineerde het recht bij de selectiefunctionaris een met redenen omkleed verzoekschrift in te dienen strekkende tot plaatsing in of overplaatsing naar een bepaalde afdeling of inrichting. In het derde lid is artikel 17, vierde lid, van de Pbw van overeenkomstige toepassing verklaard. Daar is bepaald dat de selectiefunctionaris de indiener van het bezwaarschrift binnen zes weken van zijn met redenen omklede beslissing schriftelijk op de hoogte stelt. Klager heeft op 18 januari 2018 een verzoek om overplaatsing gedaan. De selectiefunctionaris heeft daarop niet binnen zes weken beslist, maar eerst op 29 mei 2018. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard en aan klager zal voor het door hem ondervonden ongemak een tegemoetkoming van € 25,= worden toegekend.

R-648: op grond van artikel 19, aanhef en onder c, van de Regeling kunnen in het JMC gedetineerden worden geplaatst die langdurig extra medische verzorging behoeven en ten gevolge daarvan niet of zeer moeilijk in een reguliere inrichting of afdeling kunnen verblijven. In artikel 32, vierde lid, van de Regeling is het volgende bepaald omtrent de plaatsing in het JMC: Indien een plaatsing in het Justitieel Medisch Centrum geïndiceerd is als bedoeld in artikel 19, onder c, plaatst de selectiefunctionaris, op voorstel van de directeur van de inrichting van herkomst en de directeur van het Justitieel Medisch Centrum, de gedetineerde over naar het Justitieel Medisch Centrum. Uit het selectieadvies van de p.i. Ter Apel blijkt dat de medische dienst geen indicatie ziet klager te verwijzen en dat de zorg die hij nodig heeft, in een reguliere setting uitgevoerd kan worden. Gelet hierop kan de afwijzende beslissing van de

selectiefunctionaris bij afweging van alle in aanmerking komende belangen niet als onredelijk of onbillijk worden aangemerkt.

Het beroep zal daarom ongegrond worden verklaard.

Ten overvloede merkt de beroepscommissie nog op dat in het medisch advies het feit dat klager geen rechtmatig verblijf in Nederland heeft, mede grond als voor het negatieve advies wordt aangevoerd. Dergelijke gronden mogen in een medisch advies echter geen rol spelen. Het hoort daarin uitsluitend om medische gronden te gaan.

Zaaknummer:

18/0727/GM

Datum uitspraak:

15 oktober 2018

Beroepscommissie:

mr. M.J.C. Koens, voorzitter, drs. K.M.P.A.M. Habryka en drs. J.H.A.M.C. Schoenmaeckers, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.G. Dekker, secretaris

Trefwoorden:

Medische verzorging;
Tegemoetkoming financieel

Samenvatting:

Zonder toestemming van klager per e-mail verstrekken van medische informatie over hem naar een afdeling, waardoor medewerkers daarvan kennis konden nemen, is onzorgvuldig, Was niet noodzakelijk. Info kon op andere manieren aan uitsluitend klager kenbaar worden gemaakt. Beroep gegrond, tegemoetkoming 75,=.
(Wet- en regelgeving: Pm art. 28)

Rechtsoverwegingen:

De beroepscommissie stelt als onweersproken het volgende vast. Een medewerker van de medische dienst stuurde een e-mail die medische gegevens van klager vermeldde naar een andere afdeling dan de medische dienst. Daarin was vermeld dat klager

schouderklachten had en daarvoor behandelingen volgde. Hoewel de brief aan klager gericht was, konden alle medewerkers van de betreffende afdeling kennis nemen van de inhoud van de e-mail. De beroepscommissie is het voorgaande in samenhang en onderling verband bezien van oordeel dat onzorgvuldig is omgegaan met medische gegevens. Er waren andere manieren voor de medische dienst om dergelijke informatie kenbaar te maken aan uitsluitend klager. Verder is niet gebleken dat het verstrekken van de betreffende informatie noodzakelijk was om taken op de werkvloer veilig uit te kunnen oefenen. Het handelen van de inrichtingsarts kan worden aangemerkt als in strijd met de in artikel 28 Pm neergelegde norm. Het beroep zal derhalve gegrond worden verklaard. Aan klager zal ook een tegemoetkoming worden toegekend van een nader te noemen hoogte. De hoogte van de compensatie is tevens een prikkel voor de (medische dienst van de) inrichting om de verstrekking van medische gegevens van een gedetineerde wel zorgvuldig te laten geschieden. Zulks klemt temeer nu klager uitdrukkelijk aan de medische dienst had aangegeven dat er absoluut geen medische informatie gemaild/doorgegeven mocht worden aan de Arbeid of de afdeling zonder zijn voorafgaande toestemmingsverklaring.

Zaaknummer:

R-930

Datum uitspraak:

29 oktober 2018

Beroepscommissie:

mr. W.F. Korthals Altes, voorzitter, J.G.A. van den Brand en J. Schagen MA, leden, in tegenwoordigheid van mr. L.E.M. Meekenkamp, secretaris

Trefwoorden:

Incidenteel verlof

Samenvatting:

Verlof is voor klager, die levenslang is gestraft, van belang zodat een juiste afweging kan worden gemaakt in zijn

gratieverzoek. Ook acht de beroepscommissie het van belang dat klager in het kader van zijn re-integratie op verlof kan gaan om te oefenen met zijn partner en gezin. Eerdere verloven zijn goed verlopen. Positief advies van OM en adviescommissie levenslanggestraften. Beroep gegrond en opdracht nieuwe beslissing. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 21)

Rechtsoverwegingen:

Klager is bij arrest van het gerechtshof Amsterdam van 28 februari 1994 veroordeeld tot een levenslange gevangenisstraf wegens doodslag, tweemaal poging tot doodslag, diefstal door middel van braak en bedreiging met enig misdrijf tegen het leven gericht. Klager verblijft in verband hiermee sinds 1 december 1992 in detentie. Op 27 juli 2012 heeft klager een (eerste) gratieverzoek ingediend. Op dat verzoek is nog niet beslist.

Klager heeft verzocht om incidenteel verlof voor de duur van twaalf uur op 29 juli 2018, waarin klager activiteiten heeft gepland die binnen- en buitenshuis in het teken van gezin en familie staan. Het Openbaar Ministerie heeft positief geadviseerd ten aanzien van een verlof in het kader van klagers resocialisatieplan onder bewaking van DV&O en met toepassing van elektronisch toezicht.

De beroepscommissie stelt voorop dat zij reeds in haar tussenbeslissing van 31 augustus 2016 (16/1660/GV) heeft gewezen op het belang van deelname aan resocialisatieactiviteiten, waaronder verloven zijn begrepen, voor een zorgvuldige voorbereiding van een gratieverzoek van een levenslanggestrafte. De herbeoordeling in klagers gratieprocedure dient uiterlijk december 2019 plaats te vinden en aan klager zijn tot op heden slechts drie verloven verleend. Om een goede herbeoordeling mogelijk te maken zal klager tijdig een kans moeten krijgen om te laten zien dat hij vorderingen heeft gemaakt op het gebied van zijn re-integratie.

Het Adviescollege Levenslanggestraften heeft in zijn advies van 27 juni 2018 geadviseerd om klager, zolang hij nog in de p.i. verblijft, toestemming te verlenen in het kader van zijn re-integratie iedere vier weken op begeleid verlof te laten gaan. Tijdens deze verloven kan klager bovendien de vorderingen die hij in zijn behandeling maakt, in de praktijk brengen. Het Adviescollege overweegt voorts dat het uitsluitend argumenten voor een voortzetting van het verlenen van verlof en geen enkele contra-indicatie ziet. Gezien de positieve ontwikkeling van klager, het gunstige verloop van de verloven en de vorderingen tijdens zijn behandeling bij het Dok -thans Fivoor-, adviseert het Adviescollege tot geleidelijke afschaling van de beveiliging en tot het doelgericht inzetten van begeleiding door (een) deskundige sociotherapeut(en) tijdens de verloven.

Uit de evaluatie module Partner in beeld volgt dat het, nu de relatie tussen klager en zijn partner in de toekomst een belangrijke beschermende factor kan zijn, van belang is dat verlofdoelen die gerelateerd zijn aan de relatie kunnen worden bereikt door middel van verlof. Op die manier kan klager oefenen met situaties die hij tegenkomt wanneer hij met zijn partner en het gezin buiten de p.i. verblijft.

De Minister stelt in zijn beslissing van 19 juli 2018 dat de vraag of klager eventueel in aanmerking komt voor verlof onderdeel zou moeten zijn van de behandeling in FPC De Kijvelanden. Over eventuele verlofverlening wordt dan ook pas besloten, nadat de Raad uitspraak heeft gedaan in klagers beroep tegen de overplaatsing naar FPC De Kijvelanden.

Gelet op alle onderliggende stukken acht de beroepscommissie het niet wenselijk dat klager, gedurende de periode dat nog niet is beslist op het beroep inzake de overplaatsing van klager, niet op verlof kan gaan. Uit de behandelrapportages van Fivoor is van geen contra-indicatie voor verlofverlening gebleken en het Adviescollege heeft geadviseerd tot vierwekelijkse verlofverlening met

afschaling van de begeleiding. Daarnaast heeft het Openbaar Ministerie positief geadviseerd tot verlofverlening en zijn de eerdere verloven van klager tot op heden succesvol verlopen. Ook acht de beroepscommissie het van belang dat klager in het kader van zijn re-integratie op verlof kan gaan, zodat klager kan oefenen met situaties die hij tegenkomt wanneer hij met zijn partner en gezin buiten de p.i. verblijft. Het afwijzen van een verlofverzoek, omdat het op een zondag is - zodat onder meer klagers partner aanwezig kan zijn -, is dan ook niet redelijk en billijk. Ook dient klager op verlof te kunnen gaan, zodat een juiste afweging kan worden gemaakt in klagers gratieverzoek en in de ambtshalve gratieprocedure die op 1 december 2019 moet zijn afgerond.

Voorts heeft de Minister, zoals reeds is overwogen in een eerdere beslissing van de RSJ van 30 augustus 2018,R-760, ook in deze zaak klagers belang bij verlof niet afgewogen tegen de gevolgen van een dergelijk verlof voor slachtoffers en nabestaanden.

Alles overwegende, in onderling samenhang en verband bezien, acht de beroepscommissie de beslissing van de Minister van 19 juli 2018 niet redelijk en billijk. Het beroep zal, gelet op het voorgaande, gegrond worden verklaard. De Minister zal worden opgedragen om binnen een termijn van vier weken alsnog een nieuwe beslissing te nemen. De beroepscommissie acht geen termen aanwezig om een tegemoetkoming toe te kennen.

Zaaknummer:
R-1493

Datum uitspraak:
4 oktober 2018

Beroepscommissie:
mr. C.M. van der Bas, voorzitter, J.G.A. van den Brand en J. Schagen MA, leden, in tegenwoordigheid van bc. L. Vis-van Alff, secretaris

Trefwoorden:

Strafonderbreking

Samenvatting:

Niet gebleken van contra-indicaties voor verlofverlening. Klager verblijft al in z.b.b.i. waar hij weekendverlof geniet. Werkzaamheden gestart voor detentie en klager tijdens detentie werkzaam bij dezelfde werkgever. Sprake van specifieke werkzaamheden en bijzondere omstandigheden voor verblijf in het buitenland, nu het gaat om WK kartracing dat in Frankrijk wordt gehouden. Beroep gegrond. Opdracht voor nieuwe beslissing.
(Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 5, 34 en 38)

Rechtsoverwegingen:

Klager ondergaat een gevangenisstraf van 18 maanden met aftrek, wegens witwassen en verboden wapenbezit. De wettelijk vroegst mogelijke v.i.-datum valt op of omstreeks 6 februari 2019.

Klager heeft verzocht om strafonderbreking om van 8 tot en met 15 oktober 2018 voor het bedrijf PDB kartracing werkzaamheden uit te voeren tijdens het WK X30 in Le Mans in Frankrijk. Op grond van het bepaalde in artikel 38 van de Regeling kan eenmalig strafonderbreking worden verleend in verband met dringende omstandigheden van zakelijke aard. Daarbij geldt de eis dat de gedetineerde die om strafonderbreking verzoekt dient aan te tonen dat zijn persoonlijke aanwezigheid noodzakelijk is en dat de zakelijke belangen al voor aanvang van de detentie bestonden. Op grond van het bepaalde in artikel 5 van de Regeling kan verlof worden verleend om in het buitenland te verblijven tijdens dat verlof mits er sprake is van bijzondere omstandigheden, zoals het overlijden van de levenspartner, ouder of kind van de gedetineerde. Uit hetgeen klager naar voren heeft gebracht blijkt voldoende dat klagers zakelijke belangen bestonden voor aanvang van zijn detentie. Immers was klager voor zijn verblijf in detentie al actief voor het bedrijf PDB kartracing en werkt hij er thans tijdens zijn verblijf in de z.b.b.i. Het afstellen van de karts voor de wedstrijden van de minirijders is

uniek specialistisch werk, dat klager bij de overige wedstrijden van de minirijders in het weekend in Nederland ook verricht. Het gaat thans om het WK. Klagers werk dat hij vanuit de z.b.b.i. verricht bij PDB kartracing is geheel gericht op het in optimale conditie houden van de karts van de minirijders. Voornoemd bedrijf heeft klager een baangarantie gegeven voor na detentie. Niet is gebleken van contra-indicaties voor verlofverlening. De reclassering schat het recidiverisico en het risico op onttrekken aan de voorwaarden in als laag en er zijn geen aanwijsbare slachtofferbelangen in het geding. Bovendien heeft klager, zo blijkt uit het advies van de vrijhedencommissie, laten zien goed om te kunnen gaan met de hem geboden vrijheden, die er uit bestaan dat klager al geruime tijd weekendverloven geniet en 40 uur per week buiten de inrichting werkt bij PDB kartracing. Voorts is sprake van bijzondere omstandigheden voor verblijf in het buitenland, nu het gaat om deelname aan het WK dat in Frankrijk wordt gehouden.

Gelet op het vorenstaande zal het beroep gegrond worden verklaard en de bestreden beslissing worden vernietigd. De Minister zal worden opgedragen met inachtneming van de uitspraak van de beroepscommissie terstond na ontvangst van deze uitspraak een nieuwe beslissing te nemen.

Zaaknummer:
R-907

Datum uitspraak:
21 september 2018

Beroepscommissie:
mr. C.M. van der Bas, voorzitter, J.G.A. van den Brand en J. Schagen MA, leden, in tegenwoordigheid van P. de Vries, secretaris

Trefwoorden:
Incidenteel verlof

Samenvatting:
Incidenteel verlof onder bewaking van levenslanggestrafte om ernstig zieke

moeder te bezoeken i.h.k.v. 'omgekeerd bezoek'. Bezoek is medisch geïndiceerd. Minister heeft aangegeven dat bezoek mogelijk is, mits op het politiebureau en OM akkoord. Bezoek blijkt op politiebureau te kunnen plaatsvinden. OM is niet akkoord, maar heeft negatief advies onvoldoende onderbouwd of toegelicht. Maatschappelijk belang bij vrijheidsbeneming kan niet zonder meer prevaleren boven klagers belang zijn moeder te bezoeken. Beroep vanwege motiveringsgebrek gegrond. Opdracht nieuwe beslissing binnen twee weken. (Wet- en regelgeving: Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting art. 25)

Rechtsoverwegingen:

Klager is sinds 22 april 2003 gedetineerd (in Nederland) en ondergaat een levenslange gevangenisstraf wegens moord. Hij heeft op grond van artikel 25 van de Regeling tijdelijk verlaten van de inrichting (hierna: de Regeling) om incidenteel verlof verzocht, om zijn niet tot reizen in staat zijnde moeder te kunnen bezoeken.

Vaststaat dat het verzochte bezoek medisch is geïndiceerd. Het verzoek is afgewezen bij beslissing van 17 juli 2018, onder verwijzing naar klagers vluchtgevaarlijkheid en de niet aantoonbaar hechte relatie tussen klager en zijn moeder. Niettemin is in de beslissing vermeld dat een eenmalig begeleid incidenteel verlof voor bezoek aan klagers moeder kan worden toegestaan als dit plaatsvindt in een politiebureau en het Openbaar Ministerie (OM) daarmee akkoord is, omdat het klagers moeder betreft. Nu het OM niet akkoord was en vervoer naar het politiebureau niet mogelijk bleek, is het verlof afgewezen. In beroep heeft de Minister benadrukt dat begeleid bezoek in een verzorgingstehuis, waar klagers moeder thans verblijft, onwenselijk is. De beroepscommissie overweegt dat uit de op 7 september 2018 door de raadsman overgelegde verklaring van de wijkverpleegkundige d.d. 28 augustus 2018 blijkt dat het bezoek op een politiebureau zou kunnen plaatsvinden. Klagers moeder zal daarbij onder begeleiding van een (wijk)verpleegkundige van het verzorgingstehuis naar het politiebureau

in [...] worden vervoerd. Zonder nadere onderbouwing kunnen derhalve de argumenten dat begeleid bezoek in het verzorgingstehuis bezwaarlijk is en vervoer van moeder naar het politiebureau niet mogelijk is de afwijzing van klagers verzoek niet dragen.

De advocaat-generaal bij het ressortparket te Arnhem-Leeuwarden heeft negatief geadviseerd ten aanzien van de verlofaanvraag, omdat het maatschappelijk belang bij vrijheidsbeneming zwaarder dient te wegen dan klagers belang om zijn moeder te bezoeken. Hoewel denkbaar is dat het maatschappelijk belang bij klagers vrijheidsbeneming zich verzet tegen verlofverlening, kan dit niet zonder meer – dat wil zeggen: zonder nadere toelichting of onderbouwing – prevaleren boven klagers belang bij het medisch geïndiceerde bezoek aan zijn moeder. Nu het advies van het OM niet nader is toegelicht of onderbouwd, kan dit de bestreden beslissing evenmin dragen. Voorts is van belang dat ook het gestelde vluchtgevaar onvoldoende concreet is onderbouwd. Dat klager een levenslange gevangenisstraf ondergaat is hiertoe onvoldoende. Ook de overgelegde informatie van het GRIP ondersteunt het gestelde vluchtgevaar niet.

Tot slot is relevant dat het argument dat klager zijn moeder sinds 2014 niet heeft gezien en daarmee geen sprake zou zijn van een hechte relatie reeds in de beslissing van 17 juli 2018 lijkt te zijn gepasseerd, nu de Minister aangeeft – onder voorwaarden – geen bezwaar te hebben tegen een dergelijk bezoek, omdat het klagers moeder betreft. Gelet op het hiervoor overwogene lijkt de bestreden beslissing aan een motiveringsgebrek. Zij kan daarom niet in stand blijven. De beroepscommissie zal het beroep dan ook gegrond verklaren, de bestreden beslissing vernietigen en de Minister opdragen een nieuwe beslissing te nemen met inachtneming van de uitspraak binnen een termijn van twee weken na ontvangst daarvan.

Zaaknummer:
S-275

Datum uitspraak:
22 augustus 2018

Beroepscommissie:
mr. A. van Holten, voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. J. Warntjes, secretaris

Trefwoorden:
Arbeid en werkzaamheden
Schorsing procedureel

Samenvatting:
Directeur kon bij verzoeker als levenslang gestrafte niet volstaan met alleen een verwijzing naar wettelijk opgelegde verplichting tot deelname aan arbeid, maar moest een gemotiveerde beslissing nemen. Disciplinaire straf weigering arbeid impliceert ook beslissing arbeidsplicht. Beslissing als bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw. Beslissing in het geheel niet gemotiveerd. Schorsing met onmiddellijke ingang.
(Wet- en regelgeving: Pbw art. 47 lid 3)

Rechtsoverwegingen:
Ten aanzien van het verzoek onder a. overweegt de voorzitter dat uit de inlichtingen van de directeur naar voren komt dat de opgelegde disciplinaire straf afliep op 19 augustus 2018 om 14.20 uur.

Nu de beslissing tot oplegging van de bestreden disciplinaire straf niet meer ten uitvoer wordt gelegd, zal het verzoek niet meer tot het door verzoeker beoogde resultaat kunnen leiden. Verzoeker heeft daarom geen belang meer bij een toewijzing van het verzoek zodat het verzoek daarom moet worden afgewezen.

Ten aanzien van het verzoek onder b. overweegt de voorzitter dat uit de inlichtingen van de directeur is vast komen te staan dat er (nog) geen sprake is van een beslissing als bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw. Om die reden kan verzoeker thans (nog) niet worden ontvangen in zijn verzoek onder b..

Ten aanzien van het verzoek onder c. stelt de voorzitter voorop dat in het kader van het verzoek om schorsing van de tenuitvoerlegging van een beslissing van de directeur slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling en dat de zaak niet ten gronde kan worden onderzocht en beslist. Aan de orde is daarom slechts de vraag of de beslissing waartegen beklag is ingediend in strijd is met een wettelijk voorschrift dan wel zodanig onredelijk of onbillijk is dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van de (verdere) tenuitvoerlegging van die beslissing. Naar het oordeel van de voorzitter is dat het geval.

De directeur stelt dat er geen sprake is van een beslissing als bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw.

Op grond van artikel 47, derde lid, van de Pbw zijn gedetineerden in beginsel verplicht de aan hen opgedragen arbeid te verrichten. De beroepscommissie heeft echter in onder andere haar uitspraak van 21 augustus 2014 (14/1296/GA) bepaald dat het in het geval van een levenslang gestrafte gedetineerde, gegeven de duur van de straf en de beperkte(re)

perspectieven op in vrijheidstelling, niet past om onverkort vast te houden aan deze verplichting. De beroepscommissie overwoog in dit verband dat de directeur die geconfronteerd wordt met een levenslang gestrafte die weigert vanwege het ontbreken van perspectief op terugkeer aan de arbeid deel te nemen, zijn detentieomstandigheden uitdrukkelijk dient te betrekken in zijn beslissing om hiertegen sanctionerend op te treden.

Gelet op het voorgaande overweegt de voorzitter, voorlopig oordelend, dat de directeur in het geval van verzoeker in redelijkheid niet kon volstaan met alleen een verwijzing naar een wettelijk opgelegde verplichting tot deelname aan arbeid, maar dat de directeur aan verzoeker een hem individueel betreffende en voldoende gemotiveerde beslissing diende te nemen, waarbij zijn

detentieomstandigheden ook uitdrukkelijk zouden worden betrokken.

Naar het voorlopig oordeel van de voorzitter kan uit het feit dat aan verzoeker een disciplinaire straf is opgelegd wegens weigering van deelname aan de arbeid impliciet worden afgeleid dat aan hem individueel de verplichting tot deelname aan de arbeid is opgelegd. Gelet op het bovenstaande overweegt de voorzitter, voorlopig oordelend, dat de oplegging van die verplichting impliciet moet worden beschouwd als een beslissing als bedoeld in artikel 60, eerste lid, van de Pbw.

Naar het voorlopig oordeel van de voorzitter is uit het voorgaande reeds gebleken dat de beslissing van de directeur in het geheel niet is gemotiveerd en dat deze daarmee als zodanig onredelijk of onbillijk is te beschouwen, dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van de verdere tenuitvoerlegging van die beslissing.

Gelet op het vorenstaande zijn er termen aanwezig voor toewijzing van het verzoek onder c..

Zaaknummer:
18/0394/TA

Datum uitspraak:
13 september 2018

Beroepscommissie:
mr. R.M. Maanicus, voorzitter, mr. J.M.L. Niederer en drs. J.E. Wouda, leden, in tegenwoordigheid van mr. R. Kokee, secretaris

Trefwoorden:
a-dwangbehandeling

Samenvatting:
Met verruiming mogelijkheden dwangmedicatie in beginselenwetten is gestreefd naar equivalentie van zorg ten opzichte van Wet BOPZ. Bij a-dwangmedicatie geen sprake van (dreiging van) onmiddellijk gevaar, maar mogelijk ongunstige of uitzichtloze situatie op termijn wat betreft

behandeling of terugkeer naar reguliere afdeling. Bij b-dwangbehandeling kan dreiging van gevaar al voldoende zijn. Er hoeft geen sprake te zijn van noodzaak tot ogenblikkelijk ingrijpen. Als een dergelijke noodzaak wel bestaat, moet behandeling op grond van artikel 26 Bvt plaatsvinden (overbrugging noodsituatie). Keuze tussen a- en b-dwangbehandeling is, mits voldoende onderbouwd, aan het hoofd van de inrichting. In casu is zonder a-dwangbehandeling geen uitzicht op resocialisatietraject. Negatief advies van FPK Inforsa is meegewogen in beslissing en leidde tot ultieme behandel poging. Second opinion psychiater onderschrijft noodzakelijkheid dwangmedicatie. Beroep ongegrond. (Wet- en regelgeving: Bvt art 16b, aanhef en onder a)

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 16c in verbinding met artikel 16b, onder a, Bvt kan het hoofd van de inrichting beslissen tot het toepassen van a-dwangbehandeling, indien aannemelijk is dat zonder die behandeling het gevaar dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. De a-dwangbehandeling is er vooral op gericht te voorkomen dat een verpleegde langdurig in een inrichting moet verblijven en de stoornis bij een langere duur van niet-behandelen het gevaar kent van een slechtere behandelprognose met gevolgen van dien. Er behoeft geen sprake te zijn van (dreigend) onmiddellijk gevaar zoals bij de overige vormen van dwangbehandeling als bedoeld in artikel 26 Bvt en artikel 16b, onder b, Bvt.

Gelet op de door partijen ingenomen standpunten zullen hierna de verschillen tussen de drie vormen van dwangbehandeling nader worden toegelicht. Hierbij staat voorop dat met de verruiming van de mogelijkheid tot het toepassen van onvrijwillige geneeskundige behandeling (Wet onvrijwillige geneeskundige behandeling, Stb. 2012, 410) is gestreefd naar equivalentie van zorg, door dezelfde therapeutische interventies mogelijk te

maken als onder de Wet Bopz zijn toegestaan. Met de invoering van a-dwangbehandeling werd de mogelijkheid tot het toepassen van onvrijwillige geneeskundige behandeling verruimd. Als een betrokkene weigert zijn medicatie in te nemen, kan een sterke verslechtering van de geestestoestand optreden met ernstige gezondheidsschade van langere duur voor de verpleegde. Dit dient voorkomen te worden. Dwangmedicatie kan, vooral in het begin van een (doorgaans langdurige) behandeling bovendien bevorderen dat de betrokkene ontvankelijk wordt voor een gedragsverandering die uiteindelijk medicatietrouw mee kan brengen.

In de Nota van toelichting bij het Besluit van 8 maart 2013 tot wijziging van het Reglement verpleging ter beschikking gestelden, de Penitentiaire maatregel en het Reglement justitiële jeugdinstellingen in verband met de verruiming van de mogelijkheid onvrijwillige geneeskundige behandeling te verrichten (Stb 2013, 99) worden de verschillende modaliteiten van dwangbehandeling toegelicht.

Bij een a-dwangbehandeling is geen sprake van (de dreiging van) onmiddellijk gevaar maar van een mogelijk ongunstige of uitzichtloze situatie op termijn indien en voor zover behandeling met medicatie uitblijft, uiteindelijk leidende tot gevaar voor de persoon zelf of anderen. In deze gevallen zal het dus gaan om het ontbreken van uitzicht op verbetering van de toestand van de betrokkene en/of het ontbreken van een resocialisatietraject, waardoor op den duur ook sprake kan zijn van gevaar voor derden. Er hoeft niet direct te worden ingegrepen.

Bij een b-dwangbehandeling gaat het om personen die vanwege hun gedrag gevaar in de inrichting opleveren en waarbij dreiging van gevaar op zichzelf al voldoende kan zijn. Het gaat in deze gevallen doorgaans om agressief gedrag van de betrokkene naar zichzelf of derden of hinderlijk gedrag van de betrokkene waardoor agressie van anderen kan worden opgeroepen of

zodanige verstoring van het leefmilieu op de groep dat groepsgenoten ernstig benadeeld worden in hun behandelingsproces. Bij de b-dwangbehandeling kan het gaan om direct gevaar maar ook om de dreiging van gevaar, die naar inschatting van de inrichting zonder medicatie is te verwachten.

Anders dan de beroepscommissie eerder heeft overwogen hoeft bij de b-dwangbehandeling geen sprake te zijn van de noodzaak tot ogenblikkelijk ingrijpen met medicatie. Als de noodzaak tot ingrijpen ogenblikkelijk bestaat, moet (indien het behandelingsplan hierin nog niet voorziet) dwangbehandeling als bedoeld in artikel 26 Bvt plaatsvinden. Het gaat hier dan om overbrugging van een noodsituatie.

Mits voldoende onderbouwd, is het naar het oordeel van de beroepscommissie aan het hoofd van de inrichting een keuze te maken tussen de a- en b-dwangbehandeling. Dit impliceert dat in het geval dat de situatie zich tevens zou kunnen lenen voor toepassing van een b-dwangbehandeling het hoofd van de inrichting om behandelinhoudelijke redenen en vanuit zijn zorgplicht de voorkeur mag geven aan toepassing van de a-dwangbehandeling.

Het hoofd van de inrichting heeft in de onderhavige zaak de beslissing tot toepassing van a-dwangbehandeling gebaseerd op de verklaringen van de behandelend psychiater van klager en van een psychiater die niet bij klagers behandeling betrokken is, maar klager kort tevoren heeft onderzocht. Het hoofd van de inrichting heeft de verklaringen van de twee psychiaters overgelegd. Die verklaringen voldoen aan de vereisten als neergelegd in artikel 16c, tweede lid, Bvt. Voorts heeft het hoofd van de inrichting het behandelingsplan overgelegd, waarin de mogelijkheid tot toepassing van a-dwangbehandeling is vermeld.

Uit de verklaringen van de psychiaters, het behandelingsplan alsmede de mededeling van de bestreden beslissing blijkt het volgende. Bij klager is sprake

van een ernstige persoonlijkheidsproblematiek en psychotische ontregeling. Hij verblijft sinds 15 juli 2015 in de Pompestichting. Zijn behandeling verloopt moeizaam. Vanaf het begin zijn er geregeld geweldsincidenten met ernstige bedreigingen en fysieke agressie richting spullen en medepatiënten. Klager is verschillende keren gesepareerd. De behandelend psychiater acht een a-dwangbehandeling noodzakelijk. Zonder de a-dwangbehandeling is er geen uitzicht op een resocialisatietraject en verblijft klager mogelijk langdurig in afzondering of separatie. Dwangbehandeling met antipsychotica wordt door de behandelend psychiater doelmatig geacht in verband met de psychotische ontregelingen van klager. Antipsychotica is ook geïndiceerd bij ernstige persoonlijkheidsproblematiek, waarbij de realiteitstoetsing verstoord kan raken. Door de antipsychotica kan de achterdocht verminderen en wordt klager minder angstig. De vermindering van achterdocht, angst en psychoses zal volgens de behandelend psychiater leiden tot een betere samenwerking met het behandelteam, waardoor resocialisatie mogelijk wordt.

Het advies van FPK Inforsa dat dwangmedicatie niet noodzakelijk wordt geacht, is blijkens de schriftelijke mededeling van de a-dwangbehandeling meegewogen in de bestreden beslissing, in die zin dat naar aanleiding van dit advies de kliniek een ultieme behandel poging heeft gewaagd door klager in een mild behandelklimaat te behandelen waar klager weinig dreiging zou ervaren van zijn omgeving. Klager is achterdochtig en angstig. Daarnaast vindt er tweemaal een forse psychotische decompensatie plaats, waarbij klager zich heftig heeft verzet tegen een separatie op 4 december 2017 en klager op 5 december 2017 noodmedicatie toegediend heeft gekregen. De psychotische ontregeling maakte volgens de inrichting de noodzaak voor het toepassen van dwangmedicatie dringender.

De aanstaande overplaatsing naar een andere inrichting neemt de noodzaak tot

het toedienen van dwangmedicatie volgens de behandelend psychiater niet weg. De problematiek van klager komt voort uit zijn persoonlijkheid en psychotische kwetsbaarheid, wat volgens de behandelend psychiater ook in een andere kliniek zal leiden tot achterdocht, psychotische ontregeling, agressie en vertraging in de behandeling.

Uit de verklaring van de geconsulteerde second-opinion psychiater komt naar voren dat de noodzakelijkheid van dwangbehandeling met een antipsychoticum wordt onderschreven.

Gelet op het vorenstaande acht de beroepscommissie voldoende aannemelijk geworden dat klager vanuit zijn psychische stoornis gevaar als bedoeld in artikel 1, onder t van de Bvt veroorzaakt en dat, zonder een geneeskundige behandeling, dit gevaar niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. Tevens is het voor de beroepscommissie voldoende aannemelijk geworden dat de gekozen dwangbehandeling voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit en doelmatigheid. De beslissing van het hoofd van de inrichting om bij klager een dwangbehandeling als bedoeld in artikel 16b, aanhef en onder a, van de Bvt toe te passen kan derhalve niet worden aangemerkt als onredelijk of onbillijk. Het beroep zal ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:
18/0344/TA

Datum uitspraak:
26 september 2018

Beroepscommissie:
mr. A. van Holten, voorzitter, drs. M.R. Daniel en mr. drs. L.C. Mulder, leden, in tegenwoordigheid van
mr. M. Simpelaar, secretaris

Trefwoorden:
Geld of rekening-courant

Samenvatting:
Kosten die door inrichting zijn verrekend

met klagers spaarrekening komen in redelijkheid niet voor klagers rekening. Aannemelijk dat met klager afspraken zijn gemaakt die afwijken van financiële beleid inrichting. Klager mocht daar gezien omstandigheden op vertrouwen. Beroep gegrond, geen tegemoetkomng nu rechtsgevolgen ongedaan zijn te maken, opdracht nieuwe beslissing. (Wet- en regelgeving: Bvt art. 45)

Rechtsoverwegingen:

De vraag die voorligt is of de stelling van klager dat met hem afzonderlijke, van het financiële beleid van de inrichting afwijkende afspraken zijn gemaakt, aannemelijk moet worden geacht. Inhoudelijk is concreet de vraag of met klager is afgesproken dat de kosten voor de huur van zijn woning en voor elektra en water (pas) vanaf het moment van het omklappen van de woning voor klagers rekening zouden komen. In dat verband overweegt de beroepscommissie het volgende.

De beroepscommissie stelt voorop dat het algemene beleid van de inrichting, dat er duidelijk op is gericht te zorgen voor een 'warme overdracht', als een groot goed moet worden beschouwd en waardering verdient. In geval van klager valt in de gespreksaantekeningen van 19 juni 2017 echter (onder meer) te lezen:

- Woning moet omgeklapt worden. Dhr. wil de sleutels van de sociotherapeut hebben. Wanneer dit is gebeurd, komen de kosten voor rekening van dhr.

- Dhr. wil weten wat hij maandelijks aan gas, water etc. kwijt is. Bij het omklappen van de woning gaat dit pas in.

Gelet op de stukken en op hetgeen ter zitting in beroep naar voren is gekomen, is naar het oordeel van de beroepscommissie in deze zaak aannemelijk geworden dat een medewerker van de inrichting op 19 juni 2017 met klager afspraken heeft gemaakt die afwijken van de eigen standaard ten aanzien van het financiële beleid en dat het aannemelijk is geworden dat aan klager (meermalen) te kennen is gegeven dat hij de kosten voor de huur van zijn woning en gas, water en licht zou moeten gaan betalen met

ingang van het omklappen van zijn woning.

Het omklapmoment van de woning heeft blijkens de stukken plaatsgevonden op 1 september 2017.

Weliswaar zijn in dit geval de gemaakte afspraken afwijkend van het reguliere beleid, maar klager mag in dit specifieke geval naar het oordeel van de beroepscommissie vertrouwen op de afspraken die tijdens het gesprek op 19 juni 2017 met hem zijn gemaakt. Ook mag hij zich beroepen op deze afspraken. Dat sprake zou zijn van niet officieel vastgestelde schriftelijke aantekeningen vanuit de inrichting, maakt voormeld oordeel niet anders. Feitelijk gezien betekent dit dat de kosten voor de huur van de woning en gas/water/elektra van klager, welke kosten de inrichting aangaande de periode tussen 15 juni 2017 en 1 september 2017 heeft verrekend met het geld van de spaarrekening van klager, naar het oordeel van de beroepscommissie in redelijkheid niet voor rekening van klager behoorden te komen. De beroepscommissie acht bovendien aannemelijk dat zowel klager als de inrichting de huur voor de maand september 2017 hebben betaald, waarbij de beroepscommissie ervan uitgaat dat dit bedrag, nu dit door de inrichting in augustus vooruit is betaald, eveneens door de inrichting is verrekend met het spaargeld van klager. Ook dit bedrag had niet met klagers spaarrekening verrekend behoren te worden. Het beroep moet gelet op het vorenstaande gegrond worden verklaard. Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing nog ongedaan te maken zijn, ziet de beroepscommissie geen aanleiding voor het toekennen van een tegemoetkoming aan klager. De beroepscommissie zal de inrichting opdracht geven om met inachtneming van deze uitspraak een nieuwe beslissing te nemen ten aanzien van de afhandeling van klagers financiën, waarbij die beslissing strekt tot het terugstorten van het geldbedrag dat met betrekking tot de huur van de woning, gas, water en licht in de periode tussen 15 juni 2017 tot 1 september 2017 ten onrechte door de inrichting met klagers spaarrekening is verrekend, nu de betaling van die kosten

conform de door de inrichting met klager gemaakte afspraken, niet voor klagers rekening had behoren te komen.

Zaaknummer:

17/2034/TB-einduitspraak

Datum uitspraak:

22 augustus 2018

Beroepscommissie:

mr. A. van Holten, voorzitter, drs. M.R. Daniel en drs. J.E. Wouda, leden, in tegenwoordigheid van mr. H.S. van Gemert, secretaris

Trefwoorden:

Plaatsing/overplaatsing longstay

Samenvatting:

Buitengewoon lastige behandelsituatie. Na LAP-advies om longstaystatus te beëindigen en klaagster over te plaatsen zijn daartoe intensieve pogingen ondernomen. T.t.v. bestreden beslissing geen alternatief voor longstay voorhanden. Beroep ongegrond. Uitdrukkelijke aanbeveling om intensieve pogingen tot overplaatsing voort te zetten.

(Wet- en regelgeving: Bvt art. 11; Beleidskader longstay forensische zorg d.d. 1 januari 2009)

Rechtsoverwegingen:

Bij de (over)plaatsing van ter beschikking gestelden dient de Staatssecretaris/Minister, op grond van artikel 11, tweede lid, van de Bvt in zijn overwegingen te betrekken:

a) de eisen die de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de ter beschikking gestelde voor de veiligheid van anderen dan de ter beschikking gestelde of de algemene veiligheid van personen of goederen stelt, en

b) de eisen die de behandeling van de ter beschikking gestelde gezien de aard van de bij hem geconstateerde gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van zijn geestvermogens stelt.

Klaagster is bij beslissing van 20 november 2013 in een longstayvoorziening van de Pompestichting geplaatst. Bij beslissing van 20 juni 2017 heeft de toenmalige Staatssecretaris na herbeoordeling beslist om klagsters verblijf in de longstayvoorziening van de Pompestichting, beveiligingsniveau hoog, voort te zetten.

In paragraaf 6.3 van het Beleidskader longstay forensische zorg van 1 januari 2009, in werking getreden op 1 juni 2009, is bepaald dat door middel van een periodieke toets driejaarlijks door de landelijke adviescommissie plaatsing (LAP) wordt beoordeeld of voortzetting van de longstaystatus nog gerechtvaardigd is. Bij deze toets is het van belang de behandelingsvatbaarheid van de ter beschikking gestelde te onderzoeken.

Uit de pro justitia rapportages van de psychiater K. van 4 mei 2016 en van de psycholoog G. van 25 mei 2016 volgt dat er voor klagster bij wie sprake is van ernstige borderline problematiek op dat moment geen andere mogelijkheden werden gezien dan de longstayplaatsing te handhaven. Voortzetting van klagsters behandeling dient gericht te zijn op stabilisatie en het naar tevredenheid van klagster en de omgeving kunnen verblijven binnen de longstay. Aangegeven is dat ondanks grote inspanningen van verschillende tbs-inrichtingen het niet gelukt is om haar te behandelen en te resocialiseren. Bij stabilisatie van klagster zou snel gereageerd dienen te worden met een toename van vrijheden.

Uit het verlengingsadvies van 26 januari 2016 van het hoofd van de Pompestichting volgt dat geen sprake is van een stabiel toestandsbeeld en dat klagster regelmatig moet worden begrensd door middel van medicatie, een prikkelarme omgeving of separatie. Het is niet gelukt om haar problematiek meer structureel aan te pakken via therapie. Ook is het nog niet gelukt, hoewel dit wel het streven is, om haar op een reguliere afdeling te plaatsen. Het behandelteam ziet geen andere

mogelijkheid dan de longstayplaatsing voort te zetten. Het individueel beveiligingsniveau is hoog in verband met het hoge risico op impulsief en gewelddadig gedrag.

De LAP heeft in het advies van 20 juni 2016 geadviseerd tot opheffing van klagsters longstaystatus en aangegeven dat de ZISZ-afdeling te Vught contra-geïndiceerd blijkt voor klagster. Klagster kan niet de nodige psychiatrische zorg worden geboden en het risico rechtvaardigt ook niet de voortzetting van het verblijf in deze setting. Geadviseerd is om klagster over te plaatsen naar een instelling waar intensieve individuele psychiatrische zorg kan worden geboden zonder behandeldruk en groepsdynamiek waar vanuit geslotenheid kleine stapjes kunnen worden gezet naar resocialisatie.

Naar aanleiding van bovenstaande adviezen hebben zorgconferenties plaatsgevonden op 21 september 2016, 18 januari 2017 en 14 april 2017 om te bezien of het LAP-advies kon worden gerealiseerd. Klagsters raadvrouw en een afgevaardigde van de LAP zijn daarbij aanwezig geweest. Uit de verslagen van de zorgconferenties volgt dat plaatsing in een alternatieve setting een zeer ingewikkelde opgave is. Er is sprake van ernstige problematiek, veiligheidsrisico's zoals het gevaar voor suïcide of zelf beschadigend gedrag, onvoorspelbare en hevige agressie naar anderen en gevaar voor brandstichting. Klagster wordt een vriendelijkere, warmere omgeving gegund die mogelijk ook nodig is om te kunnen werken aan herstel.

Vervolgens heeft nader onderzoek plaatsgevonden door het CCE dat verschillende alternatieven voor plaatsing van klagster heeft verkend. Omdat het CCE verwachtte dat een oplossing voorlopig nog niet in zicht was, heeft de Staatssecretaris op 20 juni 2017 beslist de longstayplaatsing van klagster formeel voort te zetten. In de reactie op het beroep is namens de Staatssecretaris aangegeven dat de recente ontwikkelingen zoals de bevindingen van het CCE zullen worden

betrokken in klagers behandeling en dat de pogingen om haar elders te plaatsen niet zullen stagneren.

Na de behandeling ter zitting op 24 november 2017 heeft de beroepscommissie de behandeling van de zaak in de tussenuitspraak van 13 december 2017 aangehouden om schot te brengen in het onderzoek naar de daadwerkelijke mogelijkheden voor een adequaat zorgaanbod buiten de ZISZ van de Pompestichting te Vught. De beroepscommissie heeft in deze tussenuitspraak aangegeven dat zij er vanuit gaat dat alle mogelijkheden en middelen in deze buitengewoon lastige behandelingsituatie zullen worden ingezet.

Vervolgens heeft een tweede expertmeeting plaatsgevonden op 31 mei 2018 en is namens de Staatssecretaris op 13 juli 2018 aangekondigd dat de afdeling Plataan van Trajectum een positieve intentie heeft uitgesproken om klager op te nemen, hetgeen tijdens een volgende expertmeeting zal worden besproken en verder uitgewerkt zal worden. De datum voor de volgende expertmeeting zal echter nog moeten worden vastgesteld.

Gelet op het bovenstaande is de beroepscommissie van oordeel dat de Staatssecretaris ten tijde van de bestreden beslissing in redelijkheid heeft kunnen oordelen dat een voortgezet verblijf van klager in de longstayvoorziening in de rede lag en dat er op dat moment geen alternatief voorhanden was.

De beroepscommissie doet de uitdrukkelijke aanbeveling om de intensieve pogingen, zoals die blijken uit het verslagen van de eerste en de tweede expertmeeting van 21 februari 2018 en 31 mei 2018 en de schriftelijke mededeling van de vertegenwoordiger van de Staatssecretaris/Minister van 13 juli 2018, om klager elders in een voor haar geschikte behandelsetting te plaatsen, te continueren

-----

Zaaknummer:

R-1026

Datum uitspraak:

16 oktober 2018

Beroepscommissie:

mr. R.M. Maanicus, voorzitter, drs. M.R. Daniel en drs. J.E. Wouda, leden, in tegenwoordigheid van mr. H.S. van Gemert, secretaris

Trefwoorden:

Proefverlof tbs

Samenvatting:

Hoofd inrichting had geen andere keus dan aangifte tegen klager te doen. Dat politie en OM niet voortvarend te werk zijn gegaan, kan niet aan hoofd inrichting worden verweten. Dat zaak inmiddels is geëindigd met sepot en beleid is gewijzigd maakt dit niet anders. Klagers transmuraal verlof terecht ingetrokken. Beroep hoofd inrichting gegrond, beklag alsnog ongegrond. (Wet- en regelgeving: Rvt art. 53, 57)

Rechtsoverwegingen:

Uit artikel 53, tweede lid, van het Rvt volgt dat het hoofd van de inrichting binnen vierentwintig uur aangifte doet van een strafbaar feit bij een opsporingsambtenaar. Indien aan de betreffende tbs-gestelde verlof is verleend, wordt dit verlof terstond ingetrokken door het hoofd van de inrichting.

Door het hoofd van de inrichting is aangegeven dat klager bij het aanbieden van medicatie met gebalde vuisten vlak voor een sociotherapeut is gaan staan en bedreigd heeft dat hij de sociotherapeut zou slaan. Nadat zij alarm had geslagen heeft klager gezegd dat hij de sociotherapeut en degenen die zouden komen, zou afmaken. Klager is naar de keuken gegaan en heeft aangekondigd dat hij een mes zou gaan halen. In klagers visie heeft hij de sociotherapeut niet bedreigd en heeft hij ook niet aangekondigd dat hij een mes zou gaan halen. De sociotherapeut zou klager verkeerd hebben verstaan.

Naar het oordeel van de beroepscommissie is, gelet op de bovenbeschreven situatie zoals die door het personeelslid is ervaren en gelet op het bepaalde in artikel 53, tweede lid, van het Rvt, klagers transmuraal verlot terecht ingetrokken en had het hoofd van de inrichting ten tijde van de bestreden beslissing ook geen andere keuze dan aangifte te doen bij de politie. Dat de politie en het OM vervolgens niet voortvarend te werk zijn gegaan, is een omstandigheid die niet aan het hoofd van de inrichting kan worden toegerekend. Ook het feit dat het beleid van de inrichting met betrekking tot het doen van aangifte in overleg met de politie en het OM inmiddels is gewijzigd en dat de aangifte inmiddels heeft geresulteerd in een sepot in verband met het ontbreken van voldoende wettig bewijs – de betreffende sociotherapeut wenste zelf geen verklaring af te leggen – doet daar niet aan af.

De beroepscommissie zal derhalve het beroep van het hoofd van de inrichting gegrond verklaren, de uitspraak van de beklagcommissie in zoverre vernietigen en het beklag alsnog geheel ongegrond verklaren.

Zaaknummer:
S-276

Datum uitspraak:
22 augustus 2018

Beroepscommissie:
mr. R.M. Maanicus, voorzitter, in
tegenwoordigheid van
mr. H.S. van Gemert, secretaris

Trefwoorden:
a-dwangbehandeling; Schorsing
procedureel

Samenvatting:
Naar voorlopig oordeel voorzitter staat onvoldoende vast of op dit moment wordt voldaan aan eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit voor toepassing a-dwangbehandeling. Stelling dat resocialisatie zonder medicatie niet mogelijk is, is niet onderbouwd. Schorst

tenuitvoerlegging beslissing totdat beroepscommissie op beroep heeft beslist.
(Wet- en regelgeving: Bvt art. 16b onder a, 16c)

Rechtsoverwegingen:

De voorzitter stelt voorop dat in het kader van het verzoek om schorsing van een beslissing van het hoofd van de inrichting slechts ruimte bestaat voor een voorlopige beoordeling en dat de zaak niet ten gronde kan worden onderzocht en beslist. Aan de orde is daarom slechts de vraag of de beslissing tot het toepassen van a-dwangbehandeling zodanig onredelijk is dat er een spoedeisend belang is om thans over te gaan tot schorsing van die beslissing van het hoofd van de inrichting. De voorzitter overweegt hieromtrent het volgende.

Op grond van artikel 16c juncto artikel 16b, onder a, Bvt kan het hoofd van de inrichting beslissen tot het toepassen van een zogenoemde a-dwangbehandeling indien aannemelijk is dat zonder die behandeling het gevaar, dat de stoornis van de geestvermogens de verpleegde doet veroorzaken, niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen. Doel van de a-dwangbehandeling is te voorkomen dat betrokkene langdurig op een speciale zorgafdeling of in de inrichting moet verblijven. Er behoeft geen sprake te zijn van dreigend (onmiddellijk) gevaar zoals bij de overige vormen van dwangbehandeling als bedoeld in artikel 26 Bvt en artikel 16b, onder b, Bvt.

Uit de stukken, waaronder verzoekers behandelingsplan en de verklaring van de behandelend psychiater blijkt dat bij verzoeker de diagnose paranoïde schizofrenie is vastgesteld en er mogelijk tijdens het indexdelict sprake was van een psychotisch toestandsbeeld. Getracht is om verzoeker antipsychotica te laten gebruiken maar daarbij heeft een ernstige complicatie plaatsgevonden. De inname van de medicatie is weinig kritisch door de huidige en de eerdere inrichting gecontroleerd. In augustus 2016 is een b-dwangbehandeling gestart met aripiprazol, maar die medicatie is

nadat een zeer lage spiegel tijdens bloedcontroles werd gevonden en omdat verzoekers gedrag en psychiatrische verschijnselen weinig verandering lieten zien in december 2016 beëindigd. Op dit moment neemt hij geen antipsychotische medicatie. Opmerkelijk is de stabiliteit van verzoekers gedrag de afgelopen zes jaar ondanks het staken/starten van antipsychotische medicatie. De behandelend psychiater acht toepassing van een a-dwangbehandeling noodzakelijk om verzoeker, die weigert antipsychotische medicatie in te nemen, over te plaatsen naar een andere afdeling met meer ondersteuning en toezicht en nader somatisch onderzoek te laten verrichten. Er zal een proefperiode van drie maanden worden gehanteerd waarbij de bloedspiegel gecontroleerd dient te worden.

Uit de verklaring van de psychiater die niet bij de behandeling van verzoeker betrokken was, blijkt dat de psychiater ervan uitgaat dat er waarschijnlijk bij verzoeker sprake is van een persoonlijkheidsstoornis en schizofrenie. In de periode van 2009 tot 2011 zijn er pogingen gedaan om verzoeker met verschillende soorten antipsychotica, cisordinol, olanzapine en risperidon te behandelen. Cisordinol is gestaakt omdat er oedeem zou zijn opgetreden. Ook de behandeling met de andere twee soorten medicatie is gestaakt. Geen referenties worden gevonden naar het resultaat. In 2011 is clozapine middels een dwangbehandeling (middels intramusculaire injecties) toegediend. Dit is gestaakt nadat faciitis necroticans is opgetreden. Hierna is gestart met een risperidon depot waarvan wordt gemeld dat verzoeker minder psychotisch werd maar wel wat somberder. Na zijn overplaatsing in 2011 naar de onderhavige inrichting heeft verzoeker nog enige tijd olanzapine gebruikt waarvan het gebruik is gestaakt, omdat verzoeker toezicht op inname weigerde. De laatste periode van gedwongen behandeling is van augustus tot december 2016 met een depot aripiprazole. In de tussentijd zijn er enige somatische complicaties geweest onder andere type II diabetes. Na het staken van de medicatie wordt

beschreven dat verzoeker rustig zijn gang gaat zolang men hem met rust laat. De onafhankelijk psychiater twijfelt en is er niet zeker van of verzoeker succesvol kan resocialiseren zonder medicamenteuze behandeling. Hij signaleert dat een rapporteur betwijfelt of antipsychotische behandeling verbetering zal geven. Voor zover bekend bij de onafhankelijk psychiater is er geen formele evaluatie door middel van symptoomscores geweest. Indien ECT, met dwang, in zicht zou komen adviseert de onafhankelijk psychiater om vroegtijdig advies en consultatie te vragen bij professor B. van het EMC.

Gelet op het vorenstaande en met name de verklaring van de onafhankelijk psychiater staat naar het voorlopig oordeel van de voorzitter onvoldoende vast of bij toepassing van een a-dwangbehandeling op dit moment voldaan wordt aan de eisen van doelmatigheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Zo wordt met name de stelling dat resocialisatie zonder medicatie niet mogelijk is niet nader onderbouwd. Onder deze omstandigheden dient het verzoek om schorsing te worden toegewezen. De tenuitvoerlegging van de beslissing van het hoofd van de inrichting moet derhalve worden geschorst, in afwachting van de uitspraak van de beroepscommissie. De beroepscommissie zal het onderliggende beroep R-1224 op 5 september 2018 ter zitting behandelen.

Zaaknummer:
17/4017/JZ

Datum uitspraak:
30 augustus 2018

Beroepscommissie:
mr. M. Iedema, voorzitter, mr. E. Lucas en drs. W.A.Th. Bos, leden, bijgestaan door mr. M. Simpelaar, secretaris

Trefwoorden:
Bewegingsvrijheid; Ontvankelijkheid materieel

Samenvatting:

'Aangepast programma' waarbij klager langer en vaker op zijn kamer moest verblijven is vrijheid beperkende maatregel in de zin van wet. Aanneمة dat beslissing niet in hulpverleningsplan staat en niet noodzakelijk was ter overbrugging van tijdelijke noodsituatie. Beklag gegrond, tegemoetkoming € 25,=. (Wet- en regelgeving: Jw art. 6.5.3 jo art. 6.5.1, art. 6.3.1)

Rechtsoverwegingen:

Op grond van artikel 6.5.3 jo 6.5.1 van de Jeugdwet is beroep (alleen) mogelijk als het gaat om een beslissing op grond van de artikelen 6.3.1, eerste lid, 6.3.2, eerste lid, 6.3.3, eerste lid, en 6.3.4, eerste en derde lid, de toepassing van artikel 6.3.5, eerste lid, 6.3.7 of een beslissing aangaande verlof als bedoeld in artikel 6.4.1 Jeugdwet.

Ten aanzien van de verschillende klachtonderdelen overweegt de beroepscommissie als volgt. Klachtonderdeel b.

De beroepscommissie stelt vast dat klager onbeperkt beroep heeft ingesteld en dat daaruit kan worden afgeleid dat klager ook tegen klachtonderdeel b. beroep heeft ingesteld. Tegen een gegrondverklaring van de klacht staat echter geen beroep open. Om die reden dient klager niet-ontvankelijk te worden verklaard in dit onderdeel van het beroep.

Klachtonderdelen a1, a2 en a3

Op basis van de stukken kan vastgesteld worden dat klager in elk geval vanaf 12 juni 2017 een 'aangepast programma' heeft gevolgd. De vraag ligt voor of het aangepaste programma dat klager op last van de instelling heeft moeten volgen, kan worden aangemerkt als een vrijheidsbeperkende maatregel in de zin van artikel 6.3.1 dan wel 6.3.2 van de Jeugdwet. Daarbij is het volgende van belang.

Artikel 6.3.1. van de Jeugdwet luidt als volgt:

1 Ten aanzien van een met een machtiging als bedoeld in de artikelen 6.1.2 tot en met 6.1.4 opgenomen jeugdige kunnen, voor zover noodzakelijk om de met de jeugdhulp beoogde doelen te bereiken of voor zover noodzakelijk voor de veiligheid van de jeugdige of anderen, door de jeugdhulpaanbieder maatregelen worden toegepast waarmee hij tegen zijn wil of die van degene die het gezag over hem uitoefent, binnen de gesloten accommodatie in zijn vrijheden wordt beperkt.

2 De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, kunnen inhouden:

a. het verbod zich op te houden op in het hulpverleningsplan aangegeven plaatsen en zo nodig de tijdstippen waarop dat verbod geldt;

b. tijdelijke plaatsing in afzondering;

c. tijdelijke overplaatsing binnen de gesloten accommodatie of naar een andere gesloten accommodatie, of

d. het vastpakken en vasthouden.

3 De jeugdhulpaanbieder meldt de toepassing van maatregelen als bedoeld in het tweede lid, onderdelen b en c, aan de gecertificeerde instelling die de gezinsvoogdij uitoefent alsmede aan de ouders indien de jeugdige niet onder toezicht is gesteld.

Gebleken is dat klager omwille van de veiligheid van de jeugdige of anderen het aangepaste programma heeft moeten volgen. De maatregel is niet ingezet omwille van enig pedagogisch belang. Door klager is te kennen gegeven dat het programma voor hem inhield dat hij vier keer per dag een half uur op de groep mocht verblijven en dat hij de rest van de dag op zijn kamer moest doorbrengen, met de deur op slot. Vastgesteld kan worden dat het aangepaste programma in elk geval heeft ingehouden dat klager langer en vaker dan te doen gebruikelijk heeft moeten verblijven op zijn kamer. Onweersproken is dat klager op die momenten met de deur op slot op zijn

kamer zat. Het aangepaste programma heeft langere tijd geduurd. Immers, het programma is ingegaan op 12 juni 2017 en vanuit de instelling is te kennen gegeven dat klager in het programma zou blijven tot het geplande gesprek op 22 juni 2017.

Een plaatsing op de kamer met afgesloten deur dient daar waar het gaat om een individuele beslissing op basis van het gedrag van klager te worden aangemerkt als een vrijheidsbeperkende maatregel in de zin van art. 6.3.1 Jeugdwet. Immers, klager mag op dergelijke momenten niet op de groep verblijven, maar dient op zijn kamer te verblijven en kan deze niet verlaten. De beroepscommissie komt op grond van het bovenstaande tot het oordeel dat het 'aangepaste programma' dat klager moest volgen voor zover dat ziet op het verblijf op de kamer moet worden aangemerkt als een vrijheidsbeperkende maatregel in de zin van artikel 6.3.1 van de Jeugdwet. Klager moet in zoverre ontvankelijk worden geacht.

Vrijheidsbeperkende maatregelen kunnen op de voet van artikel 6.3.6 eerste lid Jeugdwet alleen worden opgelegd als zij zijn opgenomen in het hulpverleningsplan. In afwijking van het bepaalde in artikel 6.3.6 van de Jeugdwet kan op grond van artikel 6.3.7 van de Jeugdwet niet in het hulpverleningsplan opgenomen afzondering alleen worden toegepast voor zover noodzakelijk ter overbrugging van tijdelijke noodsituaties.

Ondanks het meermalen opvragen bij de instelling heeft de beroepscommissie niet de beschikking gekregen over het hulpverleningsplan van klager en nu zodoende kan niet worden getoetst of in het hulpverleningsplan in dergelijke voorwaarden is voorzien, moet het ervoor worden gehouden dat dit niet het geval is. Niet is gesteld of gebleken dat sprake was van een situatie zoals bedoeld in artikel 6.3.7 van de Jeugdwet.

Het is de beroepscommissie voorts niet gebleken dat klager ter zake duidelijk is geïnformeerd over de redenen voor het aangepaste programma.

De beroepscommissie merkt verder op dat gesteld maar niet gebleken is dat de instelling in voldoende mate per dag heeft getoetst of de beperkende maatregelen nog nodig waren. Immers, noch uit de dagrapportage, noch uit de reactie van de directeur is gebleken dat dagelijks is gekeken naar de beperkende maatregelen.

Aangenomen wordt dat gelet op het bovenstaande met de toepassing van het aangepaste programma sprake is geweest van een beperking van klagers bewegingsvrijheid die in strijd met artikel 6.3.6, eerste lid van de Jeugdwet heeft plaatsgevonden.

Gelet op het voorgaande, moet het beroep ten aanzien van dit klachtonderdeel gegrond worden verklaard, de beslissing van de klachtencommissie worden vernietigd en de klacht alsnog gegrond worden verklaard.

Nu de rechtsgevolgen van de bestreden beslissing niet meer ongedaan gemaakt kunnen worden, is de beroepscommissie van oordeel dat klager een tegemoetkoming toekomt.

Opgemerkt wordt daarbij dat het de beroepscommissie onduidelijk is gebleven hoeveel tijd klager daadwerkelijk dagelijks, zonder dat daarvoor een rechtmatige basis bestond, op zijn kamer heeft doorgebracht. Gelet daarop zal de beroepscommissie een symbolische tegemoetkoming van € 25,= vaststellen.

Klachtonderdeel a4

De beroepscommissie stelt vast dat de instelling gemotiveerd heeft betwist dat klager met meer dan één jeugdige in de instelling geen contact mocht onderhouden. Het is de beroepscommissie niet gebleken dat in deze sprake is geweest van een vrijheidsbeperkende maatregel als bedoeld in enig artikel van hoofdstuk 6 van de Jeugdwet. Nu geen sprake is van een beslissing op grond van de artikelen 6.3.1, eerste lid, 6.3.2, eerste lid, 6.3.3,

eerste lid, en 6.3.4, eerste en derde lid, de toepassing van artikel 6.3.5, eerste lid, 6.3.7 of een beslissing aangaande verlof als bedoeld in artikel 6.4.1 Jeugdwet, staat geen beroep open en wordt klager niet-ontvankelijk verklaard in het beroep inzake klachtonderdeel a4.

Klachtonderdelen c. en d.

De beroepscommissie komt tot het oordeel dat de klachtonderdelen c. en d. niet kunnen worden gezien als een beslissing op grond van de artikelen 6.3.1, eerste lid, 6.3.2, eerste lid, 6.3.3, eerste lid, en 6.3.4, eerste en derde lid, de toepassing van artikel 6.3.5, eerste lid, 6.3.7 of een beslissing aangaande verlof als bedoeld in artikel 6.4.1 Jeugdwet. Klager wordt daarom niet-ontvankelijk verklaard in het beroep inzake beide klachtonderdelen.

Zaaknummer:
R-237

Datum uitspraak:
23 augustus 2018

Beroepscommissie:
mr. M. Iedema, voorzitter, mr. E. Lucas en drs. W.A.Th. Bos, leden, bijgestaan door mr. M. Simpelaar, secretaris

Trefwoorden:
Planmatig verlof jeugd;
Hoorplicht;

Trefwoorden:
Intrekking verleend verlof voor een dag wegens gewijzigde omstandigheden is aan te merken als een beslissing tot intrekking van verlof waarvoor de in de wet neergelegde hoor- en mededelingsplicht geldt. Ambtshalve toetsing vormverzuim. Beroep directeur ongegrond.
(Wet- en regelgeving: Rjj art. 39; Bjj artt. 30, 61, 62)

Rechtsoverwegingen:
De centrale vraag die voorligt is of de beslissing van de directeur valt aan te merken als een beslissing waarbij klager

gelet op artikel 30, vierde lid, Bjj en met inachtneming van de artikelen 61, eerste lid onder g, en 62 Bjj ter zake had moeten worden gehoord en tevens een schriftelijke mededeling uitgereikt had moeten krijgen.

De beroepscommissie overweegt in dat verband als volgt.

Op de groep van klager is op 21 november 2017 een steekwapen aangetroffen, waarna in verband met de orde en veiligheid in de inrichting en het verrichten van onderzoek naar de toedracht van het incident iedereen op de groep een ordemaatregel opgelegd heeft gekregen. Klagers verlof dat gepland stond voor die dag, is ingetrokken. De intrekking van het verlof heeft volgens de inrichting plaatsgevonden op basis van artikel 39 Rjj, in verband met 'gewijzigde omstandigheden'. Zolang er onderzoek op de groep plaatsvond, was het van belang dat klager in de inrichting verbleef.

Artikel 30, vierde lid, Bjj houdt in dat de directeur het verlof van een jeugdige kan intrekken, indien dit noodzakelijk is met het oog op de bescherming van de maatschappij tegen de gevaarlijkheid van de jeugdige, voor de veiligheid van anderen dan de jeugdige of de algemene veiligheid van personen of goederen of indien de jeugdige een bepaalde voorwaarde niet nakomt.

Artikel 30, vijfde lid, Bjj houdt in dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels worden gesteld met betrekking tot het verlaten van de inrichting bij wijze van verlof. Deze regels betreffen in elk geval de criteria waaraan een jeugdige moet voldoen om voor het verlof in aanmerking te komen, de bevoegdheid tot en de wijze van verlening, weigering, beperking en intrekking alsmede de duur, frequentie en het doel van het verlof en de voorwaarden die aan het verlof kunnen worden verbonden. Het Rjj is de AMvB waarin dit nader wordt uitgewerkt. Blijkens de nota van toelichting bij het Rjj (Staatsblad 2001, 350) betreft hoofdstuk 6 (verlof) van het Rjj de

nadere regelgeving als bedoeld in artikel 30, vijfde lid, Bjj. Dat artikel 39 Rjj een op zichzelf staande bepaling is, zoals de directeur stelt, kan om die reden dan ook niet worden gevolgd. Het artikel betreft een uitwerking van de verlofregeling in de Bjj.

De beroepscommissie is net als de beklagcommissie van oordeel dat artikel 39 Rjj een nadere uitwerking van artikel 30 Bjj betreft en een ruimere mogelijkheid biedt om beslissingen ten aanzien van verlof te nemen dan alleen het intrekken ervan. Evenals de beklagcommissie ziet de beroepscommissie geen aanknopingspunten om de intrekking van een verlofbeweging als in de onderhavige zaak, ook al is sprake van een 'lichtere variant' omdat het verlof voor één dag is ingetrokken, niet aan te merken als intrekking van verlof, waarvoor artikel 61, eerste lid onder g in samenhang met artikel 62 Bjj zou gelden. Klager had ter zake dan ook moeten worden gehoord en hij had een schriftelijke mededeling van de beslissing uitgereikt moeten krijgen.

De inrichting heeft het standpunt ingenomen dat de beklagcommissie buiten de omvang van de klacht is getreden, omdat klager niet heeft geklaagd over vormverzuim met betrekking tot het intrekken van het verlof, maar uitsluitend over inhoudelijke aspecten van de beslissing. De beroepscommissie overweegt in dat verband dat het horen van klager en het uitgereikt krijgen van een schriftelijke mededeling waarin de beslissing uiteen is gezet, essentiële vereisten zijn om te kunnen toetsen of de 'gewijzigde omstandigheden' rechtvaardigen dat het verlof van klager wordt ingetrokken. Het betreft derhalve essentiële onderdelen aangaande het beklag, waardoor ambtshalve toetsing gerechtvaardigd te noemen is.

Nu klager niet is gehoord en geen schriftelijke mededeling van de beslissing aan hem is uitgereikt, komt de beroepscommissie tot de conclusie dat sprake is van vormverzuimen. De beroepscommissie stelt in dat verband

volledigheidshalve nog vast dat er blijkens de mededeling van de inrichting geen situatie bestond waardoor niet kon worden overgegaan tot het horen van klager, omdat vereiste spoed zich daartegen zou hebben verzet. Het niet horen van klager ter zake van het verlof is een bewuste keuze van de inrichting geweest, omdat klager daarop volgens de inrichting geen recht had. De beroepscommissie is gelet op het bovenstaande van oordeel dat op de inrichting de plicht rust jeugdigen bij een dergelijke beslissing te horen en tevens een schriftelijke mededeling van de beslissing uit te reiken.

Hetgeen in beroep is aangevoerd kan naar het oordeel van de beroepscommissie dan ook niet tot een andere beslissing leiden dan die van de beklagcommissie. Het beroep zal derhalve ongegrond worden verklaard.

Zaaknummer:
S-501

Datum uitspraak:
12 oktober 2018

Beroepscommissie:
mr. M.J.C. Koens, voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. H.S. van Gemert, secretaris

Trefwoorden:
Luchten; Schorsing procedureel

Samenvatting:
Regel dat jeugdigen tijdens schoolpauzes verplicht naar buiten moeten gaan - ook met slecht weer - is algemeen binnen inrichting geldend beleid. Uit hogere regelgeving volgt geen plicht maar een recht om in buitenlucht te verblijven. Schorst tenuitvoerlegging beleid in afwachting beslissing beklagcommissie, wijst schorsingsverzoek toe.
(Wet- en regelgeving: Bjj art. 53, 65; Huisregels art. 5.1)

Rechtsoverwegingen:
Uit artikel 53, derde en vijfde lid, Bjj volgt dat de jeugdige recht heeft op dagelijks verblijf in de buitenlucht voor zover zijn gezondheid zich daartegen

niet tegen verzet en dat de directeur zorg draagt dat de jeugdige in de gelegenheid wordt gesteld ten minste dagelijks een uur in de buitenlucht te verblijven

In artikel 5.1 van de huisregels is het volgende bepaald omtrent het verblijf in de buitenlucht: Als je gezondheid het toelaat, mag je dagelijks in totaal ten minste één uur in de buitenlucht zijn. Dit uur hoeft niet aaneengesloten te zijn. Ook als je in afzondering bent geplaatst, mag je ten minste één uur per dag in de buitenlucht verblijven. Het verblijf in de buitenlucht kan dan ook in afzondering plaatsvinden.

Door verzoeker is gesteld en dit is niet door de directeur betwist dat het beleid in de inrichting wordt gevoerd dat de jeugdigen worden verplicht om tijdens de schoolpauzes naar buiten te gaan. Het verzoek om de tenuitvoerlegging van dit beleid te schorsen, is gericht tegen algemeen binnen de inrichting geldend beleid en betreft geen beslissing in de zin van artikel 65 Bjj, hetgeen tot niet-ontvankelijkheid van verzoeker zou dienen te leiden. De vraag rijst of dit beleid niet haaks staat op hetgeen in artikel 5.1 van de huisregels en artikel 53, derde en vijfde lid, Bjj is bepaald: hieruit volgt geen plicht voor de jeugdige maar een recht van de jeugdige om in de buitenlucht te verblijven. In afwachting van een beslissing van de beklagcommissie zal de voorzitter de tenuitvoerlegging van het beleid schorsen totdat de beklagcommissie op het beklag heeft beslist.